

קרוב אליך

עבודת ה' ברוח חסידית

חנה סלם | הרהורים מציון
הבאבא סאלי

לפעמים קדימה זה אחורה אחורה זה קדימה

הרב אורי כהן חוקר את התופעה המסארטפוניית שבחסותה אנחנו הופכים פחות ופחות אנושיים. חומר למחשבה וטיפים יישומיים

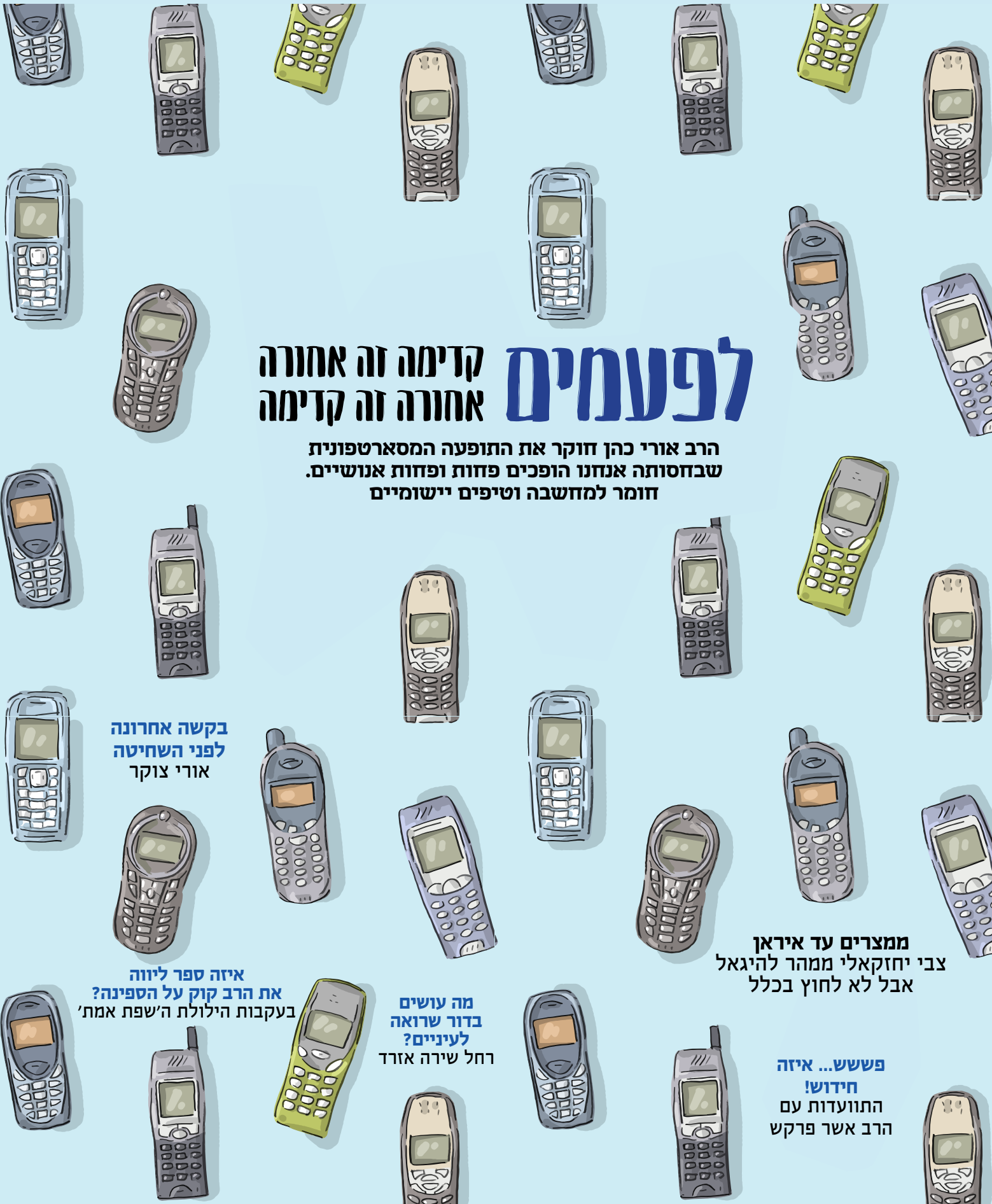
בקשה אחרונה
לפני השחיטה
אורי צוקר

איזה ספר ליווה
את הרב קוק על הספינה?
בעקבות הילולת ה'שפת אמת'

מה עושים
בדור שרואה
לעיניים?
רחל שירה אזרד

ממצרים עד איראן
צבי יחזקאלי ממחר להיגאל
אבל לא לחוץ בכלל

פשש... איזה
חידוש!
התוועדות עם
הרב אשר פרקש

עדה האוזר

מטפלת רגשית ומנחת סדנאות חסידות

אמונה מול סטרוס

אולי רק נדמה לי, אבל זה מאיר מתוך הפרשה, מתוך המציאות, ממצרים ועד לטהרן. השם יתברך מאיץ את מהלכי הגלות. יותר נכון, המהירות של האירועים עכשיו זו קפיצת הדרך לגאולה. שם הפרשה שלנו הוא "בוא", במשמעות של "אללה בוא..." צא, תתקדם, תפוס קצב. המציאות מתחילה לרוץ מהר.

מה הנפקא מינה לעבודת השם? זו השאלה העתיקה: מהר או לאט? לעמוד בקצב? שאלה שעולה כמעט תמיד בשדה מול השמיים: "השם מה קורה כאן? מה התפקיד שלי, מה הקצב?". כבר בדקות הראשונות של ההתבודדות אני קולט "מהר" זה לא אומר לחץ. גם כשיוצאים ממצרים בבהילות וחיפזון ורצים לאפות מצות והכל על השעון - זה לא סטרוס ולחץ.

עיקר הלחץ שלי נובע מחוסר האמונה שזה לא עומד לקרות, והכל ריצה מעגלית, וטראמפ לא יתקוף את האיראנים, והערבים שוב מתחמשים... והטוב מתי יגיע? זה הלחץ שלי. מהירות אין משמעה חוסר אמונה. אני משנן שוב: "השם, אני יודע שהטוב כאן, אני רק צריך לחפש אותו בי, במציאות, בתוך הריצה. הרי אתה מדלג על הגבעות ומטיס את הזמן". כל כך הרבה ניסים ומהלכים שלא חשבנו שנראה במזרח התיכון מתרחשים בצרורות.

זה כנראה קרב שימשיך אך תוצאותיו כבר ניכרות לעין. מי שמחזיק את האמונה, בעצם יכול לרוץ בין שני המגרשים האלה של "אין זמן" ו"יש זמן".

המזרח התיכון הוא גם בתוכי, בחיים שלי, רק אני לא יכול לראות את זה כי אני רץ במקום למהר, או יותר נכון: במקום ללכת בקצב האמונה.

יש מהלכים בחיים בהם אין זמן, צריך להזדרז לעלות על הרכבת ולתפוס את המומנטום. אבל לרוב צריך לעבוד בנחת, בסבלנות, בלי לדחוק את השעה. זה הקרב בין קצב הבינה המלאכותית לבין העבודה שאני צריך לעשות. תפילה, התבודדות, לימוד, תיקון מידות - זה קצב אחר. חכה אחי, זו לא טיסה, זו הליכה בהקשבה. העניין כאן הוא לא לדחוק ואז להחמיץ... להחמיץ את מה? את השמחה. כי בשמחה תצאו.

רבי נחמן אומר שהשמחה היא עולם החירות. תזכור את זה, צבי, כשההודעות בטלפון מתחילות להתקין: בית, עבודה, אנשים, תרומות, יהודים שרוצים עזרה, כמו זה שבא לספר לי את הכאב שלו מאותה ריצה. כן, זה מהלך מהיר מאוד וייחודי, אבל אתה צריך להחזיק ב"אין זמן" ו"יש זמן". מהר ובסבלנות. רק תזכור: המטרה היא שמחה, התקרבות, יהודי שמבקש את השמיים בתוך החיים שלו.

זה כנראה קרב שימשיך אך תוצאותיו כבר ניכרות לעין. מי שמחזיק את האמונה, בעצם יכול לרוץ בין שני המגרשים האלה של "אין זמן" ו"יש זמן". במזרח התיכון הזמן אוזל וצריך למהר, כי אם לא תכה - יכר אותך. תנוח - תקבל 7 באוקטובר. לא תזדרז - תקבל את טורקיה בעזה ומול הבית בשומרון. בשכונה שמתעוררת בעלות השחר, אתה חייב לקום בחצות כדי להקדים.

מצד שני, יש לנו חובה לקרב אט אט את כל נשמות ישראל לרכבת האמונה היהודית. זה לא הולך בכוח, זה לא עזה. עזה עוזרת עם המסר שלה, אבל כאן זו נשמה - יש לה את הזמן שלה, את הרצונות והקצב שלה. מילותיה האחרונות של רבי נחמן היו "פבולה פבולה" - בשפת האוקראינים: לאט לאט. כך לא ידח ממנו נידח.

שעה בשדה מדי יום, זה העוגן שנותן לך את יישוב הדעת להבין שעוד מעט הבינה המלאכותית תיקח את ההגה, אבל לנו היהודים יישאר בעז"ה זמן האמונה שבו הבינה המלאכותית לא תיגע. מדוע? כי באמת אין שם דעת של בן מלך. את זה יש רק ליהודי שמחפש את השבת ומחכה לה בכל יום בשבוע. השם מדלג על הגבעות לזרז את הגאולה. כן, גם לעלות על הגבעות זה יישוב דעת שנוולד במלחמה - דעת של יהודי שמבין את חלון ההזדמנויות, והולך לשם בנחת ובאמונה.

מים חיים של אמונה

הסימן של חודש שבט הוא דלי. להיות 'דולה ומשקה'. לדלות מים מהבאר ולהשקות אחרים. בשביל להשקות צריך לדלות, צריך להתכופף לעומק הבאר, ומשם להעלות מים חיים שיחיו אחרים. אדם שלא דולה, לא יכול להשקות. אדם שלא מתכופף אל עומק ליבו, אל מעייני המים הנובעים מתוכו, לא באמת יכול להשקות אחרים.

אליעזר, עבד אברהם, הוא שמכונה 'דולה ומשקה'. "דמשק אליעזר", אומרים חז"ל, דמשק - דולה ומשקה מתורתו. זאת אמנם הייתה תורת רבו, אך כדי להשקות הוא היה צריך למצוא חיבור פנימי אל התורה, להפוך את תורת רבו להיות תורתו שלו. תורתו הפנימית שהוא הולך איתה, מחובר אליה, ומוצא בה חיות לנפשו. וכך הוא היה יכול להחיות אחרים, בהיותו דולה ומשקה.

לפני שעם ישראל יוצא ממצרים, הדבר הראשון שהוא מצווה לעשות, זה למשוך את הצאן בעשור לחודש. להמתין אתו עד ליל יציאת מצרים, ורק אז לשחוט אותו. רש"י מסביר שזה נעשה כדי שיהיה את מרחב הזמן של ארבעה ימים שבהם המצרים רואים את האלוהים שלהם, שהוא קשור על ידי עם ישראל, ולא עושים להם כלום.

האדמו"ר מפאסצנה מתאר איך הפעולה הזו מבחינת עם ישראל, הייתה כרוכה בפחד גדול מהמצרים. נפש עדינה של עבד, שמעז לקחת את האלוהים של הנוגש שלו, זה ממש פחד מוות. עד אותו רגע, עם ישראל אמנם האמין, אבל עדיין לא עשה במציאות מעשה שיחבר אותו לאמונה. עדיין לא היה מבחן ממשי בחיים שלהם שיראה שהאמונה אכן חיה בתוכם. לא מספיק שאדם ידע שהוא מאמין באיזה שהוא מקום בנפש. כל אדם נדרש, בזמנים מסוימים, להביא למציאות הממשית של חייו את האמונה בפועל. לקיחת השם הייתה מעשה כזה.

אלא שבשביל להצליח להביא את האמונה לחיים המעשיים, צריך קודם לדלות את האמונה מתוכי האדם. לדלות את האמונה למעלה, להעלות אותה מעומק הבאר, אל החיים, אל הממשות. להיות 'דולה ומשקה'. דולה מתוך הבאר הפנימית את המים החיים של האמונה, ומתוכם להשקות את הנפש ואת החיים. וזה היה השינוי בעם ישראל בזמן הגאולה. אם בהתחלה משה רבינו אמר: "והן לא יאמינו לי", כי הוא הרגיש כמה השעבוד והצרות צמצמו את נפשו, ולכן לא יכלו להיות מחוברים לאמונה שבתוכם. הרי שלאט לאט עם התפתחות הגאולה, כך גם הנפש של העם התחזקה, עד שיכלו בכוח הגדול של מסירות נפש למשוך את השם ולהשאיר אותו ארבעה ימים אל מול המצרים. זהו אותו כוח שדלו מתוך נפשם, מתוך הבאר הפנימית שלהם, כוחה של אמונה שמצאו כמים חיים עמוק עמוק בליבם.

נסיעת נשים לאומן בהנחיית עדה האוזר.
כ"ד-כ"ח שבט. לפרטים: 052-4625473

תודה

**לעשרות חברי הכנסת מהקואליציה:
הליכוד, עוצמה יהודית, יהדות התורה וש"ס,
על התמיכה העקבית והבלתי מסויגת
ברפתנים ובחקלאות,
מתוך מחויבות לערכי ההתיישבות,
הציונות והחוסן הלאומי.**

אנו מודים לכם על הנכונות להמשיך לעמוד לצדנו
במאבק המוסרי והערכי להדיפת רפורמת חיסול הרפתות
והצלת ענף החלב הישראלי.

חזית החקלאים וההתיישבות בישראל

הספירה לאחור החלה...

בעוד 10 ימים מתחילים את המחזור החדש!

חנה סלם

באבא סאלי - בעל התפילה

רבע לשבע כבוקר בדרך לנתיבות, הוויוז מנבא עוד רבע שעה נסיעה עד הציון של הבאבא סאלי. שנים היא לא הייתה שם. היא נזכרת איך פעם היו נוסעים את הדרך הארוכה מירושלים. המעבר בין הירוק של ההרים לזה של הדרום תמיד עשה לה הרגשה של חופש, היא אהבה להביט במרחבים הענקיים האלה שנדמה היה שהם רק שלה. מבט במראת המכונית מזכיר לה את הזמן שעבר, נושא בכנפיו את המרחבים ואת הילדה שהייתה.

היא מצליחה לחנות די קרוב לציון, באפה כבר עולה הריח המוכר, ריח של בדים ומזכרות, מאִחֶה וקציצות. משפחות יושבות בחוץ ואוכלות סעודה לכבודו של הצדיק בעל התפילה. היא קצת נרתעת מהרעש וההמולה, אותה המולה שהיא כל כך אהבה פעם כשהייתה ילדה. סוחרים מציעים מטפחות וחוטים אדומים למזל, וזקנות עם צמידים מצטלצלים מברכות בקול רם. אותה אווירה של פעם, אליה היא כבר לא מרגישה שייכת. זה לא שהיא לא מאמינה בכוחו של צדיק, עמוק בלב היא פשוט מפחדת שלא יתקבלו התפילות, והיא תישאר עם הלב השבור הזה שרק מבקש להתאחות.

היא מתקרבת לציון במבוכה, כולן כאן נראות כמו בנות בית, רק היא מרגישה שונה.

זקנה לפנייה מתפללת בדמעות, נדמה שהיא קרובה לקרובה לשומע תפילה.

היא משדרת מין שלמות כזאת שהיא מאחלת לעצמה. היא ניגשת לציון, מבקשת בלב הממאן להיפתח, כאילו שומר על עצמו שלא יתאכזב שמה יכאב.

היא מתפללת על כל השמות מהרשימה, לידה קלה לאחותה ובריאות וחיים ארוכים להורים ולסבתא רחל שפקדה עד עכשיו את הציון בכל הילולא, ובגלל הכאבים ברגל כבר לא יכולה.

היא נעצרת, אוזרת אומץ ומבקשת על עצמה ועל ליבה השבור: "ריבונו של עולם, בזכות באבא סאלי שסבתא נהגה לפקוד את ציונו בכל שנה ושנה, תן לי להרגיש שלמה".

היא יוצאת מהציון, שואבת רסיסי שלמות מהקדושה ומהזקנות השלמות הקרובות לשומע תפילה.

ביציאה מהציון היא נעתרת לבקשת אישה זקנה עם עיניים טובות ושקית עם עלי נענע.

"תברכי צדיקה, שיהיה לך רק טוב בחיים בזכות רבי ישראל אבוחצירא וזרתו תגן עלינו אמן".

היא עונה אמן ומברכת על הבשמים.

הזקנה מביטה בה ארוכות, כאילו מנחשת אותה. "את יודעת", היא אומרת במבטא שעלה עימה ממרוקן,

"באבא סאלי עליו השלום, כשהיה מקבל הרבה קהל ושומע את כאבם של הבאים לבקש את ברכתו, היה כואב".

היא מסבירה לה במילותיה הפשוטות את דרכם של צדיקים.

"אז היה שותה כוסית מאחיה לרפא את הלב ולצוות עליו לשמוח בה, כמו הצדיקים אשר ליבם בידם.

אווה בינתי, ככה צריך לשמוח בה', אין דבר כזה שלמות, רק מה שדומם שלם, ומי שמרגיש סימן שהוא חי".

היא מתרחקת, הזקנה, צמידיה מצטלצלים בקצב הליכתה. היא ממלמלת בשקט מספיק חזק שיוכלו לשמוע את ברכתה, "הרופא לשבורי לב ומחבש לעצבותם אמן ואמן".

ומחוץ לציון, היכן שכל הסוחרים מציעים מטפחות, שתיה חמה, תה נענע וקפה שחור, היא מצליחה להרגיש רסיסי שלמות בלבה.

בזכות הצדיק בעל התפילה.

השבוע במעיינותיך

ערבים פתוחים לקהל הרחב

מחיר

"להתגבר על מים רבים" • הרב אייל ורד
שיעור חסידות • תהילה קץ

מדרשת מעיינותיך ירושלים | שני • 19:00

בית
מדרש
ירושלמי

מחיר

מבט מבפנים-סדרה • הרב אמחיה אבן ישראל
שיעור תניא • מתילדה חיות

מדרשת מעיינותיך כפר חב"ד | שלישי • 19:30

בית
מדרש
בכפר

מחיר

שיעור תניא • הרב אמחיה אבן ישראל

מדרשת מעיינותיך יפו 51 ירושלים | רביעי • 20:30

שיעור
תניא

מחיר

"חוגגת צמיחה" • זיזי קוג'מן
התוועדות ליל שישי • תהילה קץ

מדרשת מעיינותיך ירושלים | חמישי • 17:00

נביעה
בית מדרש
לנערות

ימים פתוחים

לקראת תשפ"ז

לפרטים והרשמה ← 054-9210131

מעיינותיך

המשרד
לביטחון לאומי

בואו להיות חלק ממשפחת לוחמי האש הצטרפו לכבאות והצלה לישראל

לפני

פרטים והרשמה
באתר כבאות והצלה לישראל

הרשמה עד ה-8.2

שִׁפְת אַמְת תְּכוּן לְעַד

לרגל יום ההילולא של ה'שפת אמת',
רבי יהודה אריה ליב אלטר
מגור זצ"ל - ה' שבט תרס"ה
פנינים נדירות מתוך הספר החדש:
פני מלך מאת מיכאל ביר, בהפצת 'דברי שיר'

אבותיו

ה'שפת אמת' נולד בבית של קדושה ויראת שמיים. סבו היה האדמו"ר הראשון מגור, בעל ה'חידושי הרי"מ', ואביו היה הצדיק רבי אברהם מרדכי זצ"ל, שחייו היו למודי חולי ומכאוב.

בהגיע רבי אברהם מרדכי לשנתו השלושים, חלה במחלה קשה ונטה למות. גדולי הצדיקים התפללו לרפואתו, אבל מצבו לא השתפר. ניגש אביו, ה'חידושי הרי"מ', אל מיטתו, רכן אליו, הביט עמוק בעיניו ואמר: "דע לך שמצווה על האדם לרצות לחיות. הנני מקווה שתצצה לחיות, תתרפא ממחלתך ותוליד בן טוב".

כששמע רבי אברהם מרדכי את הדברים הנוקבים - שהכל תלוי ברצונו לחיות - התאמץ בכל כוחו והתיישב על מיטתו. הוא פנה לה' ואמר: "ריבוננו של עולם, תן לי במתנה עוד שנות חיים, זכה אותי להוליד בן, ואקרא לו 'יהודה' כדי להודות לך". מאותו יום הלך והתחזק עד שהחלים לגמרי. כעבור שנה נולד בנו, ונקרא שמו בישראל: יהודה אריה ליב.

ה'שפת אמת' אהב מאוד את שמו יהודה. הוא אמר שהוא מאוד מזדהה עם שמו, והוא מרגיש כל הזמן רצון להודות לה'.

מינויו לאדמו"ר

כשהגיע ה'שפת אמת' לשנתו ה-23 ביקשו ממנו לכהן כאדמו"ר הבא מגור. הוא סירב, ואמר שהוא צעיר מדי לכך. בין השאר, הוא חשש שאם יהיה אדמו"ר, יפסיקו לקרוא לו בשמו 'יהודה'.

אמנם, למרות סירובו, החסידים החלו לנהור אליו בהמוניהם, וגם רצו למסור לו 'קויטלאך' עם שמות לברכה. בלית ברירה קיבל עליו את עול האדמו"רות, ואלפים ורבבות של חסידים היו נוהרים אליו.

בתחילה לא חשב לשנות מהרגלו, והתיישב ללמוד בבית המדרש כדרכו. אמנם מיד כשהתחיל ללמוד הבחין בעדת חסידים המקיפה אותו, כשהם מבקשים להתבונן בו כשהוא לומד. ראה ה'שפת אמת' כי כאן כבר לא יניחו לו ללמוד במנוחה, נכנס חזרה לחדרו ואמר: "כבר גירשו אותי מבית המדרש..."

לפשט עקמומיות שבלב

ה'שפת אמת' היה כבד שמיעה. פעם, תוך כדי שלמד עם בניו, ראה שהם ממלמלים משהו. שאל אותם מה הם אומרים, וענו לו שהם בירכו על רעם ששמעו.

נאנח ה'שפת אמת' ואמר: "כתוב בגמרא שתפקיד הרעמים לפשט את העקמומיות שבלב, אבל אני, שאינני שומע את הרעמים, איך אפשט את העקמומיות שבליבי?..."

וראה ללב

פעם בא לבית המדרש בגור יהודי פשוט מאוד, שלא ידע כמעט דבר בענייני תורה ומצוות. התברר כי בהיותו ילד הוא נלקח מבית הוריו עקב גזירת ה'קנטוניסטים' הידועה, במסגרתה נחטפו המוני ילדים יהודיים ונשלחו לשרת 25 שנה בצבא הצאר, כאשר רבים מהם נפטרו עקב הסבל והעינויים שהיו מנת חלקם, ורק חלקם הצליחו לשרוד ואף לשמור על זהותם היהודית.

ה'שפת אמת' נזהר מאוד בכבודו של אותו יהודי, וגם הזמין אותו לאכול בביתו. בסיום הסעודה ציווה ה'שפת אמת' להגיש ליהודי כוס יין, ולכבד אותו לברך על כוס של ברכת המזון - כיבוד הניתן בדרך כלל לגדולים שבחבורה. היהודי הזה, שלא ידע שמברכים ברכת המזון על כוס, מיד כשהגישו לו אותה לגם את כל היין שבתוכה...

הדבר העלה חיוך על פניהם של חלק מהסועדים, אך ה'שפת אמת' הביע מורת

רוח מכך, ואמר שאינו מבין כיצד ניתן לזלול ביהודי צדיק ובעל מסירות-נפש שכזה ולא להיזהר בכבודו.

להישען על יהודי כשר

פעם ישב יהודי נכבד בשולחנו של ה'שפת אמת', ומחמת הצפיפות ששררה שם נשענו החסידים שעמדו מאחוריו על גבו והפריעו לו. סימן ה'שפת אמת' בידו לחסידים שיתרוממו מעל גבו של האורח, כשבתוך כך לחש לעברו כדי לפייסו: "תנוח דעתך, כך דרכם של חסידים, כשמוצאים 'א' ערליכע יוד' (יהודי כשר וירא שמים) הם סומכים את עצמם עליו...". נענע אותו יהודי בראשו ואמר בענווה מעושה: "וכי יהודי כשר אנכי?" השיב לו רבינו בשנינות: "אכן זו הסיבה שאמרת להם שלא יסמכו עצמם עליך...".

זריזות

"הזריזות והשמחה שראו אצל ה'שפת אמת' ז"ל בכל דבר שבקדושה, היה באופן היוצא מגדר הרגיל", כך כותב נכדו האדמו"ר ה'פני מנחם' מגור.

במכתב הדרכה מה'שפת אמת' לבנו ה'אמרי אמת', כשהיה אברך צעיר, הוא כותב: "ותקח לך מידת הזריזות, שמביא לידי חסידות". ומבאר "שלא לילך בטלית על הכתף ברעיונות, רק לזכור הזריזות, שהיא מצות הבורא ברוך הוא", ומוסיף "כי ברגע אחד בזריזות יעלה לו יותר מכל אלה החשבונות".

יהושע מילר

מחשבות לפרשת השבוע

מתורת הבעש"ט

ואפילו בהסתרה

וַיִּדְעַתֶּם כִּי אֲנִי ה' (פרשתנו י, ב)

לא לחינם ספר הגאולה מכונה 'ספר שמות'. בתחילת תהליך הגאולה משה מבקש לדעת מה השם של ה', ואחר כך ה' (ואנחנו מכנים אותו 'השם' בדרך כלל, ולא 'מלך' או 'רבוך' או שם אחר, וכתבים ה', ולא א' ולא י') אומר למשה בפירוש שעד אותו הרגע הוא נודע בשם שדי, ולא בשם הוי"ה, ועכשיו - "אני הוי"ה". רבו הפירושים על דברי ה' אלו, ומה שבטוח הוא שה' מציין שהשם שהוא בוחר להשתמש בו הוא מכוון מאוד, ושכדאי - לכולם, לא רק למקובלים - לשים לב אליו.

ידוע לנו (מבראשית רבה ועוד) ששם הוי"ה הוא שם של רחמים ושם אלקים הוא שם של דיין. כלומר, כאשר ה' מעניק ומיטיב עם ברואיו, הגילוי המסוים הזה של האלוהות בעולם נקרא הוי"ה. וכאשר ה' מקפיד על הסדר היקומי ומתנהל במידה כנגד מידה, זה נקרא אלהי"ם. הבעל שם טוב נותן ביאור מפרספקטיבה אחרת לשני השמות האלה:

כתוב (תהלים פ"ד) "כי שמש ומגן ה' אלהי"ם". פירוש, כי שם הוי"ה נקרא "שמש", וזה שאמר "שמש ומגן", פירוש: כמו מחיצה המגן בעד אור השמש, הוא הדמיון כמו ה' אלהי"ם". רצונו לומר כמו שאי אפשר להסתכל בשמש מגודל אור הבהירות שלו, אם לא על ידי מגן ומסך המבדיל, שהוא המגן בעד אור השמש, שיוכלו חלושי הראות ליהנות מאורו - כך הוא שם הוי"ה ברוך הוא: אורו רב מאוד, מגודל אור בהירותו, לכך הוצרך לצמצמו ולהגבילו בתוך שם אלהי"ם, גימטריא הטבע, שהוא המגן...

מזמור פד מקביל בין שמש ומגן לבין הוי"ה וא-להים. הבעש"ט מבאר שהוי"ה זה שם ה' שמבטא את הגילוי הישיר, המקורי, העוצמתי ומלא הזוהר של האלוהות, כמו השמש המסנוורת. לעומתו, א-להים הוא השם שמבטא את המערכת שעיקר עניינה למסך, להגביל את הגילוי הישיר, כדי שתהיה אפשרות להתקיים בלי להימחק. המערכת הזאת מעלימה ('עולם' / טבע) את האלוהות שנמצאת מאחוריה. ההסתרה הזאת הכרחית, כי בלי המערכת של א-להים היינו חשופים לשם הוי"ה הישיר, וזה היה כמו מישהו שרוצה לחמם את החדר אז הוא דוחף אצבע רטובה לשקע במקום להשתמש במערכת מיזוג.

מובן שיש חפיפה בין השם של הוי"ה ובין רחמים, כי ה' ברא את העולם כדי להיטיב. ושם א-להים - שהיא המערכת, ההסתרה, החוקיות של מה אפשר ומה אסור - קשור לדין בדרך כלל. זה מקביל, בהיות שהאדם נברא בצלם אלוקים, למערכות יחסים שיש לנו. אבא, למשל, כמובן רוצה בעיקר להיטיב לילדים, אבל הוא גם מקים מערכת שמתווכת בינו ובין ילדיו - מתי מותר לאכול ממתקים, מתי צריך לישון, מתי אפשר להישאר בבית ומתי יוצאים לטיול גם אם אתה לא רוצה - והמערכת הזאת לא פעם תביא דין, או נוקשות.

אך לפעמים קורה, כמו בפרשה שלנו, שיש הופעה ישירה בלתי מתווכת של הוי"ה, והיא לא תהיה כדי להיטיב:

...אף על פי שהוא הוי"ה, מדת הרחמים, עם כל זה כשיוציא שם הוי"ה מנרתיקה ילבוש נקם כגבור וכו', שיתהפך לרשעים מדת הרחמים למדת הדין כמו שכתוב (בפרשת בא) "וה' הכה כל בכור", וכתוב (בפרשת בראשית) "ויאמר ה' אמתה וגו'".

בפרשת בא, כמו בנח, ה' מופיע בשם הוי"ה ומכה את הבכורות של מצרים בדרך שעוקפת את מערכת הטבע והחוקיות. בכלל, כל המכות של מצרים הן לא דבר שמסתיר את ה', אלא מגלה אותו באופן מובהק שמערער את כל ההסתרה. לא רק פרעה לא הכיר את הוי"ה. העולם כולו לא מכיר את הוי"ה, כי בדרך כלל רואים רק את המערכת, רק את א-להים. כאשר אנחנו מציינים בכל בוקר ובכל ערב את יציאת מצרים, ומזכירים "אני הוי"ה אלוקים" לפני כן ואחרי כן, אנחנו יכולים לצלול אל הזיכרון הלאומי, שהייתה פעם אחת בה ראינו את הגילוי המובהק של הוי"ה במציאות. כך שאמנם אנחנו לא רואים את הוי"ה, אבל אנחנו בהחלט מכירים אותו.

הרחמנות האמיתית

סיפר בנו של ה'שפת אמת', ר' נחמיה, כי פעם הבחין באחד מגדולי החסידים שנכנס לחדרו של אביו וסגר את הדלת אחריו. ר' נחמיה התעניין מאוד לדעת על מה הם משוחחים בתוך החדר, נעמד ליד הדלת והיטה אזנו לשמוע. הוא שמע שהחסיד פנה ל'שפת אמת' וסיפר לו על הצרות הגדולות והקשות שעוברות על היהודים באותם ימים, ורמו ל'שפת אמת' שיתאמץ בכל כוחו לבטל את הגזירות הקשות. לעומתו, ה'שפת אמת' נענה ואמר לו שכתוב בשיר השירים "מעיו עשת שן", ומסביר ר' סעדיה גאון שהמעיים רומזות על הרחמנות של ה' על בניו, אך לפעמים הרחמנות מתבטאת בכך שההנהגה היא כמו "עשת שן", שאינה זזה ממקומה...

החסיד לא הסכים בתחילה לקבל את הדברים, ושבו וביקש מה'שפת אמת' פעמיים ושלוש לפעול לבטל את הגזירות הקשות. ה'שפת אמת' שתק, כך הסתיימה השיחה והחסיד יצא מהחדר.

הספר 'שפת אמת'

בנו של ה'שפת אמת', בעל ה'אמרי אמת', אמר כי "תורת אבא היא כל כך עמוקה שאין לעמוד בסוד כוונתו, ונשגבה מהשגות שלנו. אך באותו זמן היא שווה לכל נפש, כל אדם מישראל יכול למצוא בה טעם ולהבין מדבריו עניינים המכוונים אליו ביחוד".

מסיבה זו לא הסכים ה'אמרי אמת' שיכתבו פירוש על הספר 'שפת אמת', מפני שמה שפלוני הבין מהדברים שונה ממה שאחר יבין בהם, שכן כל אחד מוצא בהם את החלק השייך אליו.

ספר בלב ים

הספר 'שפת אמת' לא היה מנת חלקם של חסידים גור בלבד. הרבה מגדולי ישראל הרבו להגות בו, ביניהם גם הראי"ה קוק. סיפור מעניין התרחש במהלך הפלגה לארה"ב, כאשר על הספינה היו שניים מגדולי ישראל - הרב קוק והאדמו"ר ה'אמרי אמת' מגור. במהלך ההפלגה ביקש האדמו"ר מגור ללמוד בספר 'שפת אמת', אלא שהתברר כי המשמשים שלו שכחו להביא לו את הספר למשך המסע. האדמו"ר מגור אמר למלוויו כי הואיל וגם הרב קוק נמצא איתם על הספינה, ודאי אצלו ניתן למצוא את הספר. ואכן, הם פנו אל הרב קוק והוא השאיל לרבי מגור את הספר 'שפת אמת' שהיה ברשותו.

טעימה מתורתו (מתוך 'שפת אמת' לפרשת כי תצא תרנ"ב)

"וזהו שכתוב רבים בני שוממה מבני בעולה', פירוש, שביטור יכולין להיות ניתקן על ידי העיתים הסגורים. שהכל הוא לטובה, כי כל ההסגר שנעשה לבני ישראל הוא לטובתם.

"וכן כתיב 'בורא ניב שפתים שלום שלום לרחוק ולקרוב אמר ה' ורפאתיו', פירוש שיש רפואה על ידי הריחוק כמו על ידי הקירוב. והבן כי המה דברים יקרים".

הצלחות עולם

את המכתב הבא שלח ה'שפת אמת' לחמיו. במכתב מברך ה'שפת אמת' את בנו של חמיו, שחלה במחלה קשה, וכך הוא כותב "וישלח לו רפואה שלימה במהרה תוך כל אחי", וירום קרנו להצלחות עולם". נתבונן בדבריו: "רפואה שלימה" זו ברכה מובנת עבור חולה שזקוק לרפואה, אבל ההמשך "וירום קרנו להצלחות עולם" אינו מובן - הרי מדובר על חולה שנתון בסכנה ורק צריך להבריא ולא מעבר לכך, ומה אפוא פשר האיחול "הצלחות עולם"?

אלא שזו בדיוק הנקודה: ה'שפת אמת' ראה בכל מצב קשה - זמן שמביא את האדם לצמיחה וגדילה, שמכוון ביכולתו להגיע להצלחות חדשות שלא היה יכול להגיע אליהן קודם לכן. לכן מברך ה'שפת אמת' את החולה לא רק שיבריא, אלא גם שמצבו אכן יביאנו למקום חדש, "וירום קרנו להצלחות עולם".

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מיחסי השמיל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

עד יום ראשון הגדול

<p>SENSOR</p> <p>NE-50FLED 50" במקום 1,090 ₪ 899 ₪</p> <p>NE-43FLED 43" במקום 849 ₪ 649 ₪</p> <p>NE-75FLED 75" במקום 2,190 ₪ 1,790 ₪</p> <p>NE-55FLED 55" במקום 1,290 ₪ 990 ₪</p> <p>SMART TV 4K ULTRA HD</p>	<p>SAMSUNG מסך 43" 43" במקום 1,175 ₪ 990 ₪</p> <p>UE43F6000F</p>	<p>TCL מסך 43" 43" במקום 1,290 ₪ 990 ₪</p> <p>2025 NEW V61C 43" 150" 155"</p> <p>43V61C</p>		
<p>NEON מסך 100" 100" במקום 4,390 ₪ 3,890 ₪</p> <p>NE-98FLED</p>	<p>SAMSUNG מסך 70" 70" במקום 2,990 ₪ 2,490 ₪</p> <p>UE70U8000F Crystal Display</p>	<p>NAKASUMI 85" במקום 2,590 ₪ 1,990 ₪</p> <p>NE-85FLED</p>	<p>TELEFUNKEN מסך 70" 70" במקום 1,590 ₪ 1,390 ₪</p> <p>TLEDSS-70 UHD</p>	<p>Hisense מסך 58" 58" במקום 1,690 ₪ 1,390 ₪</p> <p>58A69N A</p>
<p>Lenovo מחשב נייד במקום 1,739 ₪ 1,739 ₪</p> <p>IdeaPad Slim 3 15IRH10 83K100TMIV Core i5-13420H 256GB SSD 8GB RAM</p>	<p>acer מחשב נייד במקום 1,249 ₪ 999 ₪</p> <p>Acer Aspire Lite AL15-32P-C9G9 NXJ9UET.001 Core Celeron N4500 128GB SSD 4GB RAM Windows 11</p>	<p>Meta Quest משקפי מציאות מדומה במקום 499 ₪ 1,190 ₪</p> <p>Quest 3S 128GB</p>	<p>acer מסך מחשב גיימינג 27" במקום 629 ₪ 599 ₪</p> <p>Nitro KG271 X1 FHD IPS FreeSync Premium 200Hz 0.5ms</p>	<p>acer מסך מחשב 24.5" במקום 399 ₪ 319 ₪</p> <p>EK251Q P6 FHD IPS FreeSync 144Hz 1ms</p>
<p>Falcon קורקינט חשמלי Falcon A10 במקום 1,090 ₪ 999 ₪</p> <p>קול צב דיגיטלי צמני אחור 10" לרכיבה יציבה ובטוחה</p>	<p>hp מחשב נייד במקום 729 ₪ 680 ₪</p> <p>HP EliteDesk 800 G2 Mini Core i5-6500T 256GB SSD 8GB RAM Windows 11 Pro</p>	<p>מקרן וידאו חכם במקום 499 ₪ 299 ₪</p> <p>בגודל של 130 ע"א ינץ' Home Cinema F300</p>	<p>SENSOR מקרן קול אלחוטי חשמלי 2.0 במקום 399 ₪ 129 ₪</p> <p>SBSR1</p>	<p>baseus אוזניות אלחוטיות אוזניות אלחוטיות במקום 99 ₪ 49 ₪</p> <p>Bowie E18 TWS IPX4 השתקת רעשים מוגנות מים IPX4</p>
<p>roborock שואב אלחוטי שוטף Roborock F25 Ace במקום 1,950 ₪ 1,590 ₪</p>	<p>Bissell מכונת ניקוי שואבת ושוטפת חוטי כולל קיטור SpotClean HydroSteam Pro 3700N במקום 1,790 ₪ 1,390 ₪</p>	<p>Tefal מגהץ קיטור ספאל במקום 549 ₪ 399 ₪</p> <p>SV6116 מספק 2200W משראבת מים 5.3 ל</p>	<p>PHILIPS מכונת גילוח חשמלית לשימוש יבש במקום 169 ₪ 119 ₪</p> <p>S1134/00</p>	<p>KiDi KIDI DAY Watch 4G שיעון חכם לילדים שיתור וידאו איתור מיקום במקום 129 ₪ 89 ₪</p>

Haier
מקרר האיר
4 דלתות
גימור שחור סלעי
במקום 5,790 ₪
5,590 ₪
HRF-5800BS
כולל קיוסק

אלקטרה
מקרר מקפיא
עליון אלקטרה
635 ליטר
במקום 3,850 ₪
3,195 ₪
EL675W
מקרר ענק

SAMSUNG
מקרר מקפיא
עליון סמסונג
420 ליטר
במקום 2,790 ₪
2,490 ₪
RT42CG6004WW

SHARP
מקרר שארפ
מקפיא עליון
385 ליטר
במקום 2,390 ₪
2,190 ₪
תפס 315 ליטר
SJ-S430-SS

מקפיא 6 תאים רחבים ועמוקים
6 תאים
במקום 999 ₪
799 ₪
NAK-216 NFW

BOSCH
מדיח כלים רחב
12 מערכות כלים בוש
במקום 2,590 ₪
2,290 ₪
SMS25A107E

אלקטרה
מדיח כלים אינטגרלי
12 מערכות כלים
במקום 1,690 ₪
1,390 ₪
EL1059

אלקטרה
מייבש כביסה
9 ק"ג הובר
במקום 1,790 ₪
1,590 ₪
HLEC9TEXISR

אלקטרה
מייבש כביסה
אלקטרה
7 ק"ג
במקום 749 ₪
649 ₪
שנת אחריות (1+4) = 199 ₪
EL 8860

SAMSUNG
מקרר 4 דלתות
מקפיא תחתון
סמסונג
649 ליטר
במקום 7,490 ₪
6,990 ₪
3 שנות אחריות פיקוד שבת
RF60C7012SL

BOSCH
מכונת כביסה
פתח קדמי
1-8 ק"ג בוש
במקום 2,490 ₪
2,149 ₪
3 שנות אחריות (1+2) = 199 ₪
WGE03207FR

SAMSUNG
מכונת כביסה
פתח חזית
סמסונג
9 ק"ג
במקום 2,450 ₪
1,990 ₪
20 שנות אחריות על המסע
WW9ST4543TW

אלקטרה
מכונת כביסה
פתח חזית
1-10 ק"ג
אלקטרה
במקום 1,590 ₪
1,390 ₪
5 שנות אחריות (1+4)
EL100

אלקטרה
מכונת כביסה
פתח עליון
אלקטרה
7 ק"ג
במקום 1,090 ₪
1,349 ₪
EL10070

מכונת כביסה פתח חזית
1-8 ק"ג
במקום 1,190 ₪
949 ₪
GL8 - WMQ8W

Electrolux
תנור אפיה
בנוי אלקטרוֹקס
במקום 1,990 ₪
1,690 ₪
EOH3101X

Sauter
תנור אפיה
בנוי סאוטר
במקום 1,590 ₪
1,390 ₪
5000IX

BOSCH
ניריים אינדוקציה
בוש
תד פאזי
אינדוקציה
במקום 1,990 ₪
1,749 ₪
PUE611BB5E

SAMSUNG
מיקרוגל שף
סמסונג דיגיטלי
23 ליטר
במקום 589 ₪
449 ₪
MS23K3513AK

טוסטר אובן
אלקטרה
38 ליטר
במקום 399 ₪
299 ₪
TO-38G-3CL

DAVOPRO
מיקסר
מקצועי קערת
נירוסטה 7 ליטר
במקום 3,790 ₪
2,990 ₪
DSM5740

KitchenAid
מיקסר
מקצועי קצינאייד
קערת נירוסטה 5 ליטר
במקום 2,150 ₪
1,690 ₪
5KSM125

magimix
מעבד מזון
מג'מיקס
במקום 1,090 ₪
799 ₪
CS3200CMSE

NUTRI NINJA
מעבד מזון
ינג'ה ענק
ועוצמתי
NINJA
במקום 499 ₪
379 ₪
PRO BN653

אלקטרה
מסחטת
מיצים קשים
במקום 399 ₪
349 ₪
JE969

ELECTRA
שבת
בר מים אלקטרה
שבת למהדריין
מים חמים וקרים לכל השבת
התקנה כולל

NINJA
מכונת קפה
אספרסו חצי
אוטומטית
LUXE CAFE
במקום 2,490 ₪
1,990 ₪
ES603

NESPRESSO
מכונת קפה
נספרסו
במקום 1,290 ₪
990 ₪
NESPRESSO GRAN LATTISSIMA F541 2.0

אלקטרה
מכונת קפה
טוחנת
אלקטרה
במקום 1,190 ₪
799 ₪
בבניית קומ' שחור EM3601
קילו פולי קפה קודם יחד חלב נירוסטה מתנה!

DREAME
שואב אבק
ומקוצף רובטי
Dreame X50
Ultra
במקום 5,990 ₪
4,790 ₪

ECOVACS
שואב אבק
רובטי חכם
טכנולוגיית קרצוף
אינטנסיבי
במקום 4,690 ₪
3,690 ₪
DEEBOT PRO X8 OMNI AI

dyson
שואב אבק
לאחוטי דיסון
במקום 2,490 ₪
1,990 ₪
V11 Advanced SV51

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-14:30 מוצאי שבת וחג: שעה מצאת השבת עד 22:30

PAYNGO.CO.IL

5018*

בתוקף עד- 25.1.26 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | מינימום מלאי 10 יחידות, בכפוף לתקנון המופיע בחנויות | המחיר הקודם של המוצר שבמבצע היה בתוקף לפחות יום | אין כפל הנחות ומבצעים

הבעיה האמיתית של הסמארטפון לא קשורה בכלל לסינון תכנים < על מולטי טסקינג, רטט פנטום ותרבות של ציוצים < ולמה אי אפשר ללמד פילוסופיה עם ענני עשן < בעקבות הכנס 'לעורר ליבי' בהשתתפות 1000 בני ישיבות שרוצים לנסוע אחורה אל המקשים אבל קדימה אל התודעה האנושית, יצאנו לשוחח עם הרב אורי כהן, האיש שטוען מחקרית שהגיע הזמן להודות: הגזמנו, בואו נחשוב מחדש >> תנאי סף לקריאת הכתבה: ראש פתוח ולב מאוורר אחיה מרקוביץ תמונות: אלקנה קליין

שנשכחו למוות ברכב הלוהט... מוכרחים למנוע את האסון הבא. מה עושים? פשוט מאוד, שמים את הפלאפון במושב האחורי ליד הילד, או מתקינים אפליקציה שתזכיר לקחת את הילד בתום הנסיעה. יחד נציל חיים. הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים..."

הזדעזעתי עמוקות ולא הצלחתי להתרכז. אמרתי לאשתי "מה?! מה הולך פה?!" הייתי גם מעורב רגשית, כי אני מכיר סיפור כזה מקרוב וזה הסעיר אותי מאד. אמרתי לאשתי: אם חלילה קורה כזה מקרה לאדם אני לעולם לא אשפוט אותו! אבל אם הוא הגיע למצב שהוא שוכח את הילד, מה יעזור לומר לו לשים את הפלאפון?! הרי קל וחומר -

שלום הרב, שמענו על הכנס 'לעורר ליבי' שבא לעורר את הלב לחשיבה אחרת על תרבות המסכים. במהלך הכנס הרצית בפני הנוכחים, ורצינו לשמוע על עקרונות השיטה שאתה מציג ועל הנתונים והמחקרים שסיפרת עליהם.

אבל אולי קודם כל נשאל: מה בכלל עורר אותך להתעסק בנושא הזה? האמת היא שנסיעה שגרתית בבוקר קיץ אחד, גרמה לי לזעזוע שעורר אותי לחקור ולהעמיק בנושא. נסעתי ברכב עם אשתי, וברדיו נשמע תשדיר רשמי של הרלב"ד (הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים): "הקיץ כבר כאן וכל שנה אנו שומעים על אסונות מזעזעים, על תינוקות

אם הוא הגיע למצב שאת התינוק הוא שוכח, כל שכן שאת הפלאפון הוא גם ישכח! לא ככה?!

הגעתי הביתה, והדבר הראשון שעשיתי היה להיכנס לאתר של הרלב"ד. מצאתי שם מאמר של איזה דוקטור מלומדת שהסבירה שיש מה שנקרא בשפה המקצועית 'עוגנים'. מהם עוגנים? דברים שלעולם לא תשכח - למשל, סמארטפון, ויש דברים שאתה עלול לשכוח - למשל, תינוק... אם כן, כיצד תציל את תינוקך הקטן? הנח על ידו עוגן הצלה. עצה זו נאמרת ברדיו, אז כנראה שהיא נבדקה והוכחה כמועילה. כאן נדלקה לי נורה אדומה ביחס להשפעת המסכים על חיינו. החלטתי לחקור ולשאול: הרי ה'שידוך' הזה של קיץ ורכב לא הומצא בשנים האחרונות; קיץ יש כבר 5,786 שנים, רכבים יש כמעט 130 שנה. אם היה מדובר בתופעה אנושית גיונית ומוכרת

שבני האדם שוכחים את צאצאיהם הרכים ברכב הלוהט, הייתי מצפה למצוא עקבות לתופעה כבר לפני שלושים או ארבעים שנה לפחות! חיפשתי ובדקתי מתי התחילה הקטסטרופה הזו של שכחת ילדים ברכב.

נברתי בדו"חות באירופה, באמריקה וגם במדינת ישראל, ולמרבית הפלא לא מצאתי שום נתון רשמי לפני שנת 2008. אחרי עמל רב מצאתי מחקר השוואתי שערכה דוקטור מאוניברסיטת ייל, בו היא משווה בין ארבעים השנים שלפני 2008, כלומר 1968-2008, לשנים לאחר מכן, ושם היא מוצאת שבמשך ארבעים שנה באמריקה הגדולה כולה היו ארבעה-עשר מקרים בלבד של שכחת ילדים ברכב, ומתוכם שלושה נגמרו במוות. אבל בשנים לאחר מכן, מ-2008 והלאה, יש פתאום נסיקה חדה בגרף מקרי המוות. מה קרה ב-2008? מדוע דווקא אז החלה התופעה המזעזעת הזו? ובכן, בדיוק אז האייפון הראשון הופיע בעולם. יש צחוקים ויש חאלס, ועידן המסכים כבר ממש גובה חיי אדם.

המשכתי לקריאה אובססיבית של אסכולת מבקרי המדיה, בדגש על פרופ' ניל פוסטמן, ושם למדתי שהסמארטפון הוא איננו עוד המצאה טכנולוגית כפי שהתרגלנו לחשוב, אלא הוא מעצב מחדש את האנושות, עד שלא נכון לכנות אותו כלי בידיו, אלא מסתבר שלמרבית הפלא אנחנו אלה שהופכים לכלי בידיו.

בצלם המדיום ברא אותו

נשמע מטלטל. מה באמת אתה מזהה - מתוך שנות הניסיון והמחקר שלך - כשונה כל כך בפלאפונים החכמים משאר הפיתוחים הטכנולוגיים?

על שבת הצירוקי בדרום אמריקה שמעת? הם היו מתקשרים באמצעות עננות עשן. היה להם במרכז השבת איזושהי מדורה עם עמוד עשן, והתקשרות הועברה על ידי ענן עשן רצוף או מקוטע. מבלי שהייתי נוכח בשבת הזו, אני סמוך ובטוח שלא נאמרו שם מסות פילוסופיות מורכבות וגם לא הרהורי נפש כמוסים, משום שאי אפשר לתרגם את 'מורה נבוכים' לעננות עשן, וגם לא, להבדיל, את 'ביקורת התבונה הטהורה' של קאנט לצירוקי קיר במערה... כלומר, אמצעי התקשרות הפרימיטיבי הזה מוציא מכלל אפשרות הבעה אנושית עמוקה ומופשטת. בעברית אחרת: קיים קשר מחוייב בין המדיום לבין איכות התכנים שתועבר דרכו. מדיום נחשל ופרימיטיבי יעצב אנושות נחשלת ופרימיטיבית.

לזה אני קורא: "ויברא המדיום את האדם בצלמו".

כאשר תינוק קטן מהמין האנושי נולד, הוא עדיין לא מדבר. מדוע? הרי יש לו את כל המנגנון הווקאלי הנדרש בכדי להשמיע קולות! הוא הרי בוכה מצוין, אז מדוע הוא לא מדבר? יתירה מזו: כיצד אחרי שנה וקצת מתרחש הפלא הזה, "ויפתח ה' את פי הילד" - הילד פוצה את פיו ואומר מילים ראשונות למרבה שמחת המשפחה הנרגשת? כיצד קורה הפלא הזה?

ניתן דוגמה מחז"ל. ישנה שלישייה שהתורה מתייחסת אליה ביחס חריג: "חרש שוטה וקטן". מדוע? משום ש"לאו בני דעה הם", אין להם דעת. 'שוטה' קל להבין - אין לו כל כך שכל; 'קטן', אצלו השכל לא התפתח; אבל מה החרש עושה שם? מדוע הוא לא כמו שאר בעלי לקויות: כמו סומא, פיסח או חניגה? החרש שחז"ל דיברו עליו הוא חרש-אילם. הכוונה לחרש מלידה שלא שמע מעולם סביבת

תקשורת אנושית, ולכן הוא בעצם גם אילם, כי מי שלא שמע מילים מעולם, גם לא יוכל לדבר מילים. לכן גם אומרת הגמרא שאם אדם החריש את חברו - "נותן לו דמי כולו", הוא צריך לשלם לו סכום מלא על שוויו כאדם. במילים אחרות, אדם שעשה את חברו חרש, כאילו הרג אותו. מדוע? כי כאשר אתה מנתק את האדם מסביבה של תקשורת אנושית - ה'צלם אלוקים' שבו לא יכול להתגלות, עד שהוא ממש בקטגוריה אחת עם שוטה וקטן. זאת משום שקיומה של מחשבה אנושית תלוי בקיומה של סביבת תקשורת אנושית. מי שמעמיק מבין שהמסקנה הבלתי נמנעת היא שגם טיב ואיכות המחשבה האנושית, תלוי בטיב ואיכות סביבת התקשורת האנושית אליה נולדת. האדם הוא תבנית נוף אמצעי התקשורת שלו. זו כל תורת המדיה על רגל אחת.

ובעצם כך זה גם בילד הקטן - השמיעה והקליטה של הסביבה מפתחות את היכולות שלו לדבר ולתקשר.

בדיוק. הילד הקטן נולד לסביבה של תקשורת אנושית. מההאזנה ותשומת הלב שלו לסביבה, מהמשחק והקשר עם האמא מרגע היוולדו - הוא לומד ומתפתח. תינוק ששימו אותו בג'ונגל לחיות עם הקופים - לא יצליח להיקלט בחברה אנושית ולתפקד בכך-אדם מפותח בשנים שלאחר מכן.

אולי כדאי לשים לב לעצם הדיבור כעת בניינו: המוח שלי נותן

1

טובה, כי זהו באמת ציון, זה לא דיבור! אי אפשר לבטא את תפיסת עולמך ב-120 תווים. חברה פרימיטיבית שמתקשרת באמצעות אימוג'ים ורגשונים ואמצעים חזותיים מהירים, מונעת מהצלם אלוקים' שבאדם להתגלות, והאדם המעמיק והאינטליגנט משתנה ליעינינו.

כאשר אתה משנה את אמצעי התקשורת של האנושות, אתה משנה גם את האנושות עצמה. 'ויברא המדיום את האדם בצלמו ובצלם דמות תבניתו' - האדם מתעצב על ידי המדיום והכלים שדרכם הוא קולט את מסרי הסביבה. כאשר ילד גדל בסביבה של ספרים הוא נהיה אדם רציף, עקבי, לוגי, שיטתי, מסודר, מאופק, רוחו שולטת על החומר שבו ועוד. כאשר ילד מתרגל לסביבה תזזיתית של שפה מהירה, חזותית - שפת המסכים - בהכרח ייווצר אדם מונחה גירויים וריגושים, שלמעשה גם לא מצליח להחזיק ראש במחשבה ארוכה ועמוקה. אז איך יהיה אפשר לדבר איתו תוכן, שלא לדבר על לימוד גמרא?! הייתה קונספציה בה היינו שרויים ב-20 השנים האחרונות שכל הבעיה היא רק התכנים האסורים; אבל למעשה, מבקרי המדיה העמוקים הבינו את הכלל שטבע פרופ' מקלוהן: 'The medium is the message' - המדיום הוא המסר.

זהו דבר עמוק מאוד, שתורתנו הקדושה כבר אמרה זאת 3000 שנה לפני מקלוהן. גם הגמרא בגיטין אומרת ש"דברים שבכתב אי אתה רשאי לאמרם בעל פה, דברים שבעל פה אי אתה רשאי לכותבם", וזה נפסק להלכה בשולחן-ערוך. יש משמעות לצורת ההבעה, לא רק למסר העובר.

עוד כמה עשרות שנים, אני מבטיח לכם שאנשים כמוני יהיו מובטלים, כי לא יהיה צורך להסביר בכלל למה מסכים זה רע... החוקרים אומרים, וכבר אפשר לראות את זה בחוש, שהאנושות עתידה להתחלק בחלוקה מאוד כואבת: ילדים שיגדלו עם ספרים וילדים שיגדלו עם מסכים. הם יהיו שני בני אדם שונים לחלוטין.

בוואטסאפ ניתן לראות בקלות את ההידרדרות האנושית: זה התחיל מאפליקציה של מסרים מידיים, במילים. אבל מילים זה מעצבן, צריך להתנסח וכו', אז נכנס מהר מאוד הפיצ'ר של ההקלטה. אתה משפריץ מה שאתה רוצה להגיד וזה נשלח. אחרי שהם הכניסו את האפשרות של הקלטה, מהר מאוד הם הכניסו גם את האפשרות להריץ את ההקלטה. כלומר, הם גילו דבר מדהים: שאנשים חניכי דור

פקודה לריאות, שנושפות אוויר שמרעיד את מיתרי הקול ונחתך בחמשת מוצאות הדיבור, והנה אני מפיק מגרוני גלי קול. גלי הקול הללו מכים על עצב השמיעה שלך. עצב השמיעה שלך קולט את הצליל, ולמרבה הפלא אתה מבין מה אני אומר. איך זה קורה? בזכות כוח המדמה בנפש שכדברי הרמב"ם בשמונה פרקים "הוא הכוח אשר יזכור רישומי המוחשים אחר העלמם מקרבת החושים אשר השיגום". כוח המדמה בעצם זוכר מה מובע על גבי הצלילים הללו ששמעת. הפלא הזה נקרא בעברית 'תקשורת'.

גור אנושי קטן שרק עכשיו נולד, אוסף את כל המידע שסביבו באמצעות החושים. הוא רואה אש או נכוהה מחומה. כאשר אומרים לידו 'אש' - הוא לומד לשייך את שקלטו חושיו אל הצליל הזה 'אש', ובהמשך אל הצורה הגרפית הזו 'אש'. המאמץ הזה מרים אותו ממדרג בהי נמוך של קליטת החושים, אל המדרג האנושי הרם של הבעה מופשטת. כך מתגלה צלם אלוקים באדם, על ידי השפה הדבורה ולאחר מכן הכתובה.

אשתי, איפה מריצים אותך?

ואיך כל זה נוגע לעידן המסכים?

באמצעות הדוגמה מהחרש או מילד הג'ונגל למדנו שכשם שקיומה של מחשבה אנושית תלוי בקיומה של סביבת תקשורת אנושית, כך גם טיב ואיכות המחשבה האנושית נקבע לפי טיב ואיכות סביבת התקשורת אליה נולדת.

כלומר, אמור לי מה הם אמצעי הבעה שלך ואומר לך באיזו חברה אתה חי. אמצעי התקשורת לא דומים לאף פיתוח טכנולוגי אחר, משום שהם עסוקים בגילוי וחיפוש הצלם אלוקים שבאדם. התקשורת היא ליבת הכור הגרעיני של האנושות. זה כמו ניתוח מוח: שינוי הכי קטן שתעשה באמצעי התקשורת - יגרור מיד מעגלי השפעה כבירים באנושות, שלא ישנו רק את דפוסי ההתנהגות שלנו, אלא את מי שאנחנו.

דוגמה מעניינת לכך סיפקה לנו רשת ה'טוויטר': פעם ראש הממשלה כתב, ראש הממשלה דיבר, בשנים האחרונות ראש הממשלה החל 'לצייץ'! הנה לנו ראייה שתקשורת בני אדם מתקרבת לתקשורת של בעלי חיים. זוהי דוגמה

1

אם הוא הגיע
למצב שהוא
שוכח את הילד,
מה יעזור לומר
לו לשים את
הפלאפון? הרי
קל וחומר - אם
הוא הגיע למצב
שאת התינוק
הוא שוכח,
כל שכן שאת
הפלאפון הוא
גם ישכח! לא
ככה!?

רק רציתי לקנות ערבות...

בשבוע שעבר התקיים בהיכל בית המדרש של הישיבה התיכונית 'חורב' בירושלים כנס 'לעורר ליבי', במטרה לארגן מחדש את השורות בנושא השימוש הנכון בטכנולוגיה, כשיריית הפתיחה נורתה על ידי 1000 בני ישיבות ואברכים מבני הציונות הדתית שגדשו את המקום.

את הכנס פתחה הרצאה מפי הרב אורי כהן, מחבר הספרים 'כלים ביד כלינו' ו'הדור הבא', שעוסק שנים בתחום מהצד המחקרי שלו. אחרי תפילת ערבית התקיים המושב המרכזי בו נשאו דברים הרב דב ליאור, הרב צבי טאו שהשתתף טלפונית, הרב שמחה שטטנר, הרב דוד גיאמי, הרב צבי קוסטינר, והרב דוד חי הכהן שנבצר ממנו להגיע ושיגר מכתב מיוחד שהוקרא על ידי סגנו בראשות הישיבה - הרב דוד בן פנחס. לאחר ריקודי סיום התקיים שיה ופאנל מיוחד לתוך הלילה.

כדי לסייע למשתתפי הכנס לקבל החלטות מעשיות לאור הדברים שנישאו בו, הופק מסמך 'הקבלה האישית שלי' בו כל אחד היה יכול לחתום חוזה מול עצמו על קבלה אישית מתוך רשימת ההצעות שהופיעה בו. כמו כן, לאורך כל הערב ניתן היה לרכוש בדוכנים שהועמדו במקום חוברות ותכנים העוסקים בנושא במחירים מיוחדים, לצד דוכן של פלאפונים פשוטים עבור אלו שרצו בכך.

כששאלנו את מארגני הכנס על המטרה שלו מבחינתם, הם השיבו: "קודם כל, אנחנו רוצים לעורר את הנושא. שהעניין הזה יהיה מדובר ולא יעבור חודש בלי שאנחנו משוחחים ובוחנו את צורת ההתמודדות שלנו מול אתגרי המדיה השונים בקהילה, בישיבה או בכל מסגרת אחרת. אין ספק שהגיע הזמן לעשות שינוי עמוק יותר בגישה לעולם המדיה, משהו שהוא קצת מעבר לעיסוק בהתקנת סינון כזה או אחר." "לצערו - הם מוסיפים ואומרים - גם בקהילות תורניות יש לעתים התעלמות של ממש מאלו הרוצים לשמור על עצמם רגועים ונקיים יותר ולהשתמש בפלאפונים פשוטים, וכך כל ההתנהלות היומיומית עוברת להיות רק דרך האפליקציות השונות. עד כדי כך שאפילו בקניית ערבות לחג הסוכות אתה עלול להיתקע אם אין לך ביט או פייבוקס, ואף אחד לא מסתכל עליך אם אתה מביא מזומן..."

לקראת הכנס הייחודי הופצה חוברת ובה מכתבי חיזוק מרבנים רבים שהצטרפו לקריאה, ובהם הרב דב ליאור, הרב יהושע שפירא, הרב דוד חי הכהן, הרב דוד טורנר, הרב שלמה אבינר, הרב יצחק שילת ועוד.

הכנס הזה, כך נראה, היה אירוע ההשקה של הארגון החדש שמתכנן לפעול בדרכים נוספות במשך הזמן, ולדברי המארגנים ההיענות הייתה הרבה מעבר למה שציפו, כאשר גם התגובות שהתקבלו מהנוכחים היו חמות ומעודדות במיוחד. מתברר שהתמיכה בקיומו של הכנס הייתה רחבה מאוד וחוצת סגנונות בתוך הגוונים השונים של המגזר הדתי-לאומי. "דיברנו עם כ-20 ראשי ישיבות, וכולם עודדו ותמכו בנו. כנראה שאנשי החינוך מבינים יותר מכולנו את הצורך באירוע כזה", הם מסכמים.

ערבית. פתאום שמתי לב שאני מחכה לזה כל היום! לראות מה כתבו לי, מי התקשר וכו'... בהתחלה היה באמת מעניין, אבל זה הלך והידרדר עד הייאוש המוחלט... אני לא אשכח את היום הזה, הוא ממש צרוב אצלי. זה היה בחודש טבת, הגעתי לעת ערב לחדר, וגיליתי שאף לא אחד חיפש אותי, ואפילו הודעה אחת לרפואה לא שלחו לי... "נשכחתי כמת מלב, הייתי ככלי אוברד". ישתבח שמו, שכחו ממני. אבל דווקא שם, משהו ברוחניות התחיל טיפה לזוז. משהו החל לנוע בחיים שלי ובעולם התורה שלי. הרגשתי טהרה מופלאה. "אין בן דוד בא עד שיתייאשו"... הטהרה הזו נקנית רק כאשר הגעת לבחינה שמתייאשים ממך.

מה הבעיה בעצם? מסתבר שגם למכשיר המכונה 'כסילופון', מכשיר טיפש שניתן להשיג ברשות העתיקות, יש בעיות חמורות מאוד. אנחנו מברכים מאוד מצד אחד על התועלות שיש בו, אבל בואו נשים לב למושג מאוד פשוט

שמתמשים בו ביום-יום: 'אני זמין'. חשוב מאוד שנצא מפה עם שינוי טרמינולוגי חשוב: במקום לומר 'זמין', כדאי להחליף את זה במילה 'פרוץ'. כאשר בן אדם זמין לכל העולם, הוא בעצם פרוץ לכל עבר. אדם שיש לו מכשיר פלאפון בכיסו - מכל סוג - הוא פרוץ לכל עבר. אנחנו בעיצומם של ימי השובבי"ם וכולם חוזרים על הלכות ייחוד - כאשר אין דלתות וחלונות, אין ייחוד. אדם עם טלפון שהוא 'זמין', אין לו 'התייחדות' בשום דבר שהוא עושה, הוא מתרגל לא להיות איפה שהוא נמצא. הוא ואתפילה והוא לא בתפילה, הוא בשיעור והוא לא בשיעור, הוא בבית ולא בבית. אדם מגיע הביתה לעת ערב, נכנס עם המכשיר, "והנה עשירי בא ועמו ארבע-מאות איש". צריך לעשות דמיון מודרך כזה: כל ארבע-מאות אנשי הקשר שיש לך במכשיר, כולם

קורס' אדם מתקדם לא נרצה אליהו אוי

כלים מעשיים לטיפול עצמי ולמטפלים - מתחילים ומנוסים

קורס 2

איפול והתמודדות עם אכזבה

להבין את מקורות הכאב ולהפוך אותו למנוע של צמיחה

- * מבנה הנפש לפי קבלה וחסידות ותהליך היווצרות הטראומה.
- * זיהוי חסימות, פחדים ותגובות רגשיות לא מוסברות.
- * כלים מעשיים לטיפול עצמי ולעבודה טיפולית עמוקה.
- * * שיעורים מוקלטים - חוויה מרחיבת נפש.

קורס 1

הקבלה והזוגיות

גלות ולטפל בשורשי הבעיות הזוגיות

- * ניתוח מדויק של הדינמיקה הזוגית דרך תורת הקבלה והחסידות.
- * כלים לזהות את המקור של כל מריבה וריחוק.
- * שפה חדשה לתקשורת זוגית מחברת ומרפאת.
- * * שיעורים מוקלטים, בהירים ומעמיקים.

אורנה ופרטים:

hanna.tipul@gmail.com

עלות כל קורס: 990 ש"ח

ונכנסו איתך הביתה, ועכשיו אתה לא עם אשתך, אתה לא עם ילדיך, אתה לא עם ריבוננו של עולם. כמובן שחוקרים מראים שהקשב נפגע בצורה דרמטית כאשר יש לך מכשיר בכיס, אפילו אם שמת אותו על רטט, זה גורם לשינויים בהולכה העצבית במוח וגורם למחשבה מקוטעת ומרופרת.

מי מנותק ומי מחובר

אנחנו לא רחוקים מחנוכה, ואתם ודאי זוכרים שהיוונים הארורים גזרו לעקור את הדלתות מכל בתי ישראל. עד כמה שזה נשמע מוזר – המכשיר הקטן הזה, שמשקלו בקושי 100 גרם, חידש את הגזירה היוונית והוא עוקר את הדלתות מעל בתי ישראל. אני בכל מקום ומקום פתוח לכל העולם מבחוץ.

ישנו מושג שנקרא כאב פנטום – מצב שכורתים ל"ע איבר לבן אדם, וכואב לו האיבר שאין לו, כי העצב במוח עוד קיים. בדור שלנו נהיה 'רטט פנטום'. קרה לכם? בשבת קודש, או סתם כשאתה ללא הפלאפון, אתה מרגיש רטט. העצב שלנו התרגל כבר! לא יאומן. יש כבר פסיכולוגית דיגיטלית ב-MIT שמדווחת שמתופלים מספרים לה שהם שולחים הודעה לעצמם רק כדי לשמוע 'טיט טיט' שהתקבלה הודעה! אבל אתה שלחת את זה! הם כל כך רוצים לשמוע את הצליל המענג הזה של 'קיבלתי הודעה', אז הם שולחים הודעה לעצמם. לאן אנשים יכולים להגיע...

החוקרים אומרים שאפילו אם אדם שם על שקט, שזה כבר יותר טוב, אפילו אז הקשב נפגע, כי אתה בחוסר מנוחה, "מעניין מה כתבו"... אף אדם לא ניגש למגהון כל כמה דקות לראות מה קורה איתו, וגם לא למקדחה, נכון? על פי רוב אמצעי הטכנולוגיה עושים בדיוק את המטרה שלשמה יצרנו אותם. לא קרה לאף אחד שהתמכר למכונת כביסה... זו נקודה ראשונה שצריך ללמוד – להשתמש בפלאפון כמקדחה, ככלי עבודה. שהוא לא ישלוט בנו אלא אנחנו נשלוט בו. מעשה היה בישיבה

שלמדתי, ובהשפעת השיעורים שלי אחד הבחורים זרק את הסמארטפון. אמא שלו התקשרה וצעקה עלי: "מה זה? ! אני מאבדת את הילד! בגללך הוא לא בעניינים, הוא לא יודע מה קורה עם במשפחה וכו'!". ביקשתי סליחה, הרחקתי את השפופרת, ונגמר.

בסוף השנה היה ערב הורים. אותה אמא ניגשה ואמרה לי 'אתה הרב אורי כהן?'. כן, מודה באשמה. 'אני האמא', שכמובן לא שכחתי ממנה... 'רצייתי לבקש סליחה, ואני רוצה גם לספר לך משהו'. מה קרה? 'הילד הזה, חשבתי שאני מאבדת אותו. אבל בזכות שהוא לא בוואטסאפ, הוא מתקשר אליי ואל בעלי כל יום משמונה עד שמונה ורבע, כל יום אנחנו מדברים איתו רבע שעה. וביום שישי הוא מתקשר

לכל אחד מהאחים שלו, כי הוא לא יודע מה קורה במשפחה'. אני ממש זוכר את המילים שלה. היא אמרה, 'מעולם הקשר איתו לא היה טוב כמו עכשיו בתקופה הזו – שלנו כהורים עם הילד, ועם האחים שלו. הוא ממש נהיה הבריה התיכון שמחבר את כל המשפחה'.

אמרתי לה: 'נו, אז הילד התנתק מהמשפחה או התקרב למשפחה?' נכון, הוא התנתק מהקשקשת, מהפטפטת הוואטסאפית, והוא אולי פספס לראות איזו שמלה חדשה שקנו לאחיינית שלו או איזו שקשוקה גיסתו הכינה... אבל בזכות זה הוא התחבר אל רבדים עמוקים נשמתיים פנימיים. לכן, זו לא בחירה של להיות מנותק או להיות מחובר, ממש לא. זו הבחירה אם להיות מחובר ל'היי, חיימ שלי,

האורה קיבלת תוספת זמן

לא הספקת להירשם השנה לתואר שני?

מכללת הרצוג מאפשרת לך
להצטרף לסמסטר ב'
בחוגים: מחשבת ישראל, תושב"ע ותנ"ך

הירשמו עכשיו!
הלימודים נפתחים בט"ז באדר

הרצוג. לדעת. לחנך.

לפרטים: 077-9915242 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

הנה עצה פשוטה – ולא תאמינו כמה היא מועילה – להפוך את הניידים לנייחים. כל העצות שאני אומר זה רק אחרי שניסיתי אותן על עצמי, וזאת העצה הראשונה שלי. החלום שלי, ואולי בעזרת הארגון הנפלא הזה שמוקם נזכה לממש אותו: אני רוצה להקים תיבות, נקרא להן 'פלאפון'. בכל בית בישראל חייב להיות כלאפון, בבית מדרש כמו שנכנסים הביתה ויש משפחות שחולצות את הנעליים בכניסה, כך שאתה נכנס הביתה שים את הפלאפון בתיבה. זה דרמטי. כי אני הולך לשם רק כאשר אני רוצה לראות מה כתבו, אני רוצה לראות מי התקשר, השליטה אצלי. העצה הפשוטה זו שומרת עלי אדם בחירי וחירותי, ואני זה שבוחר למתי לגשת למכשיר ולא המכשיר הוא זה שקורא לי. זה הברדל דרמטי.

האנושות מתחננת, דגל החירות בידינו

אנחנו כבר לקראת סיום, מה המסר המרכזי והמעשי שהיית רוצה להעביר לקוראים? האנושות צועקת 'חלצו אותנו מבור המסכים!' אבל מצד שני היא גם צועקת שאי אפשר בלעדיו... האנושות היום יכולה לעשות הכל חוץ מהדבר הכי פשוט בעולם, וזה: להיות אנושית. טכנולוגיה גבוהה ואנושיות נמוכה. איפה זה פוגש אותנו עם ישראל? "כי הנה החושך יכסה ארץ וערפל לאומים ועליך יזרח ה'". עם ישראל חייב וצריך להוביל את השחרור משעבוד המסכים.

הטכנולוגיה מפתחת, מרחיבה ומשכללת מאוד את יכולות האדם, וכיהודים – צריך לומר ביותר – ככלל אנחנו לא מתנגדים לטכנולוגיה. אלא מאי? שלא כל מה שהאנושות מייצרת ומפתחת הוא קידמה. יש דברים חשובים מאוד שהאנושות המציאה, ועכשיו לך תחזיר את הסוסים אחרי שהם יצאו מהאורווה. למשל, אלפרד נובל. הוא היה כימאי שוודי שהמציא את הדינמיט, את ה-TNT, הוא רשם על זה פטנט, והוא חשב שההמצאה שלו תעזור לפוצץ סלעים ולשבר הרים, לפיתוח הנדסי וכריית מרות, ואז הוא גילה פתאום כמה דם שפכה ההמצאה שלו... מספרים שהוא שקע בדיכאון, ממנו לא קם עד יומו האחרון. בערוב ימיו הוא ציווה לביתו לקחת את כל ההון שלו, ולהשקיע אותו בקרן נובל שתחלק פרס למי שיקדם את האנושות. בזה הוא ניסה לכפר על ההמצאה שפיתח. האנושות מלאה המצאות, גליוטינה הייתה קידמה בזמנו, עד שיצאה מהחוק. פצצת אטום, ועוד. הרבה פעמים האנושות ממציאה משהו, ואז אומרת 'אויש, מה לעזאזל עשינו פה? הבאנו הרבה יותר נזק מתועלת'.

ככה בעצם הדברים נולדים ומופיעים, ואחר כך אנחנו צריכים לבוא לעולם עם שבט הביקורת. ועם ישראל, בניו של אברהם, עומדים על כך בתוקף שלא כל התפתחות טכנולוגית היא קידמה. גם אם צריך לשחות נגד הזרם ולהיות בניו של אברהם העברי, אנחנו עומדים על כך שקידמה זה רק מה שמפתח, משכלל ומעצים את צלם האלוקים שבאדם.

בכנס הנפלא הכרונו על ייסוד דור המקשים. דור המקשים הוא התשובה לדור המסכים. זה הדור של הבחורים הטהורים והאסופים שהולכים עם נוקיות, ומי שיכול גם ללא שום פלאפון – עוד יותר טוב. כאן הכל התחיל וברוך ה' אנחנו זוכים לעשות היסטוריה. ברוך ה' הגיעו לכנס העילית שבעילית, כוח החלוץ, לגיונו של מלך, ואיתם המהפכה תצא לדרך.

אדם שעשה את חברו חרש, כאילו הרג אותו. מדוע? כי כאשר אתה מנתק את האדם מסביבה של תקשורת אנושית – ה'צלם אלוקים' שבו לא יכול להתגלות, עד שהוא ממש בקטגוריה אחת עם שוטה וקטן

סמיילי מנשק מטופש דבילי כזה, או להתרחשויות עמוקות אמיתיות. אנחנו צריכים להתרגל לחזור לצורך עומק. תקשורת ושפה ברמה גבוהה של דיבור וספרים משפיעה ישירות על החיים שלנו. להדגשת העניין לגבי הספרים שהילדים קוראים, הייתי מעדיף בהחלט שהילדים יצרכו ספרים ולא קומיקס. קומיקס הוא מדיה גרפית לחלוטין. הילד מרותק לקומיקס. למה? כי הוא צופה בקומיקס, הוא לא קורא את הקומיקס. השפה השולטת היא לא שפה טיפוגרפית מילולית, היא שפה חזותית. הראיה, תעבירו לך A4 את כל המלל שנאמר בקומיקס, תנסו לכתוב אותו, לא תבינו אף מילה. כאן צריך להבחין בין ספר מאויר, כמו 'כה עשו חכמינו', שזה משהו אחר. יש לך טקסט, מלל שעומד בפני עצמו, ויש רעשי רקע, קצת ציורים, לא נורא. משום מה דווקא למבוגרים יש מין בולמוס כזה, שכל טקסט שאפשר מעבירים אותו טיפולי המרה שהוא יהיה קומיקס. זו פגיעה חמורה בילדים, וזה קוצץ להם את כנפי המחשבה שצריכה להרים אותם מארציות ונמיכות החושים.

בוא אל התיבה

אתה נוגע כאן בנקודה מעניינת. אתה רואה שהתרבות שלנו בכלל נשאבת למקום כזה?

יש כאלה שאוהבים לקטר על מצב הנוער שלנו. אני עומד על כך שיש לנו נוער נפלא מאוד! אלא שלרוע מזלו עשקו ממנו את אמצעי התקשורת המופשטים שכל כך היטיבו עם האנושות בעבר. למשל, המכתב עליו השלום. מי כותב היום מכתבים? עיינו ב'מכתבי יוני' – אני לא מדבר כרגע על איגרות החזון אי"ש או איגרות הראי"ה. אדם שלצערנו לא שמר תורה ומצוות, וזה לא יאומן איך הבן אדם כותב! ככה מפקד סיירת מטכ"ל כותב מכתבים, בין פשיטה למודל. האם הנוער שלנו פחות מזה? ממש לא! להפך! רק שלצערנו לקחו לו את אמצעי התקשורת האיכותיים האלה. תזכרו מה למדנו, הדרך שבה אדם מתקשר היא לא רק הדרך שבה האדם מביע את עצמו, היא בעצם מייצרת ומחוללת את העולם הפנימי שלו. אדם שכותב מכתבים, אדם שמדבר ישירות עומק, אדם שהמפגשים איתו הם בלתי אמצעים, זה אדם במדרגת חיים אחרת לגמרי. תקשורת מלשון קשר, כאיכות התקשורת ככה איכות הקשרים.

באופן כללי, הצמידות לפלאפון מפתחת אופי מוסת, והאדם יכול כפרי בשל במלכודות היצר הרע. היצר הרע מחפש בדיוק אדם כזה, בידורי. מה זה בידור בעברית? פיזור. הרב זצ"ל ב'מוסר אביך' מביא ש"אדם רוחו ונשמתו אליו יאסוף". כל עבודת האדם, כל עמל האדם, הוא להשליט את הצדדים העליונים על כוחות חייו. החסיד הוא המושל, כל כוחות החיים צריכים להיות מכוונסים לנקודת השכל והרצון. אבל אדם שחי "כאשר ינוד הקנה במים", היום הוא פה, מחר הוא שם... זוהי תרבות ה'בידור'. תורה נקראת דרך. החיים צריכים להיות דרך. כל יום, כל רגע, הקב"ה נותן בי אמון של "רבה אמונתך". תודה הקדוש ברוך הוא, נתת בי אמון, אני צריך עכשיו להתקדם. מי שעשה שביל ישראל יודע שמחלקים אותו לימים, 'היום אני צריך לעשות 22 קילומטר'. אסור לאבד אפילו דקה אחת! אדם צריך כל הזמן להוסיף, ללכת מחיל אל חיל.

**עולים
להר הזיתים**
כמיטב המסורת של 'קרן אביה'

**ליהודים
הייתה
אורה
ושמחה**

**שבת 'ונהפוך הוא' מול מקום המקדש
עם יוני שרון - 'אבו טבלה'**

יום שישי - שיחות | ארוחת צהריים קלה | תפילות בסגנון קרליבך |
עונג שבת עם רבנים, לוחמים, פצועי צה"ל, משפחות שכולות ומשפחות חטופים ועם
השחקן יוני שרון - המכונה 'אבו טבלה' |
שבת - תפילות מרגשות מול הר הבית | קידוש חגיגי | שיחות, מפגשים וסטנד אפ |
סעודות ניד המלך | **מוצ"ש -** הבדלה מוזיקאלית

**אירוח שישי-שבת
זכור
פרשת תצווה**

**י.י"א
באדר**
תשפ"ו (27-28 לפברואר)
**במלון
שבע הקטנות
על הר הזיתים**

יהיאל שוסהיים
סרן במיל',
חזן וזמר

אבי גרינהיים
רס"ב במיל',
החזן והזמר החסידי

הרב רמאל קמין
סא"ל במיל',
משרת ביחידה מיוחדת
רב בישיבת שדרות

הרב אברהם זרביב
דיין בבית הדין הרבני בת"א
לוחם בסיירת גבעתי

קרן אביה
לע"נ אביה יהושע ז"ל גולדברג

לע"נ לוחם חטיבת כרמלי
רס"ל במיל' רן הירשהורן ז"ל

הסעות בהרשמה מראש | מס' החדרים מוגבל | פנטיון מלא | נשרות מהודרת | צוות שומר שבת

להזמנות: ריבקי - 050-9287878 | rivkis@gmail.com

בפקוקי פיסטום ישראל

* התכנית נתונה לשינויים מ.ל.ח. האירוע מאובטח על ידי כוחות הביטחון

למה את לא מקבלת את מה שאת ראויה לו?

לגלות את הכח הפנימי שלך לקבל ולהזמין את מה שאת ראויה לו באמת

"בואי נתקן את מה שאמרת:
אני ראויה לקבל עזרה, אני ראויה לקבל הקשבה, אני ראויה לקבל נוכחות, פינוק ומנוחה. ואז, תני לעצמך דקה או שתיים לדמיין אותך מקבלת ונהנית מזה.

אם פתאום את מרגישה כיווץ או התנגדות זה סימן שיש שם חסם, והמפגש איתו זו כבר תחילת תהליך הריפוי. כל התנגדות פנימית היא סימן להכרה של חלקים בעצמך שלא מאמינים שהם ראויים, וזה בדיוק המקום להתחיל לרפא ולא להילחם".

"את חושבת שזה ישנה את הקשר שלנו? איך זה יקרה?" שאלה דורין בספקנות.

"כשאת ממוקמת במקום של ראויה אמיתית, את משדרת אנרגיה אחרת לקשר. זו לא רק תחושה אלא דרך של להיות בעולם.

את לא מבקשת או דורשת, את מזמינה מתוך מקום פנימי ברור, מלא בכבוד לעצמך ולרצון שלך. יובל מרגיש את זה.

לא צריך מילים גדולות או ריבים אלא רק את הפתיחות הפנימית הזו. זה לא קסם אלא תבונה נשית.

במפגשים שלנו אנחנו לומדות יחד לרוקן ולפתוח את הכלי, לשחרר חסמים ולהזמין את האור שמגיע לך. כשאת מאמינה, כל העולם כבר מגיב ומסתדר בהתאמה.

ותזכרי, כל שינוי אמיתי מתחיל מבפנים. את לא צריכה להלחיץ או לשנות אחרים. כשאת משחררת את החסמים שלך והכלי פנוי לקבל, הקשר מתמלא באופן טבעי".

כל הפרטים שונו למען שמירת הפרטיות

"יש לי מקהלה בראש באותו הזמן: "זה לא ריאלי שהוא יחזור מוקדם", "הוא לא באמת מסוגל לקלח אותם", "לא נעים לי לבקש אחרי יום עבודה כל כך מפרך שהוא עבר", "אולי אני מגזימה".

"בדיוק, יובל ישמע את המסר אבל זה לא באמת יגייס אותו לתת. לא כי הוא לא רוצה ולא כי הוא לא יכול אלא כי אין לו לאן לתת. כי הכלי שלך, הרצון שלך, לא באמת פתוח.

זה כמו לנסות למזוג מים מכד לתוך כוס מלאה - המים יישפכו ולא יכנסו פנימה.

כשאת לא באמת מאמינה ברצון שלך ובזה שאת ראויה לו, אז הרצון שלך סגור", הסברתי.

"אז מה אני צריכה לעשות?" שאלה דורין בחוסר אונים.

"התנועה הנכונה כדי לאפשר לו לתת לך זה ללמוד לפנות את הכלי, ממש לרוקן אותו", עניתי.

"לרוקן ממה?" שאלה דורין.

"מספקות, תנאים, ממשפטי "אבל"... ולהיזכר שאת ראויה לרצון שלך. בכל פעם שעולה בך רצון ומייד אחריו עולה ה-"כן, אבל..." - עצרי.

קחי נשימה. ושחררי את ה"אבל".

אמרי לעצמך: "אני ראויה ש...". "אני ראויה שיובל יעזור לי ויהיה בעל הרבה יותר תומך ועוזר", ניסתה דורין.

דורין יושבת מולי בקליניקה, עיניה מלאות כאב מצד אחד ותקווה מצד שני.

"אני רוצה שיובל יבין אותי, שהוא ייזום ויוביל. שיפתיע אותי בפינוקים קטנים ואוכל להרגיש את הגבר שבו, אותו יובל שהרגשתי כל כך חזק בהתחלה. אני רוצה להצליח להתרווח, לנוח ולהינות", פתחה דורין.

"הכמיהה הזו מבורכת, זו כמיהה עמוקה לנוכחות גברית שתאפשר לך להיות רכה ונשית.

ומה את מרגישה כשזה לא קורה?" שאלתי.

"אז אני ממש מתוסכלת, מפסיקה לבקש ולקוות. אני פשוט מוותרת", ענתה דומעת.

"דורין, את לא באמת מוותרת." "לא?" שאלה.

"כי הנשמה לא מוותרת על אור שהיא יודעת ששייך לה. זו גם בדיוק הסיבה שאת כאן עכשיו, כי יש בך ידיעה עמוקה שיש דרך אחרת.

יש בך תבונה נשית עתיקה שיוודעת בדיוק איך לפעול כדי למשוך את המציאות שאת רוצה.

בואי ננסה יחד להתבונן ולראות; לפני שאת דיברת עם יובל, לפני שביקשת או בכלל פעלת במציאות, כבר הייתה תנועה פנימית בתוכך.

העולם, וכך גם יובל, לא מגיב למה שאת אומרת החוצה אלא למה שאת מאמינה בו בפנים.

מה את אומרת ליובל כשאת קורסת וצריך לקלח את הילדים, לנקות את הבית ועוד משימות?" שאלתי.

"אני אומרת לו שנמאס לי לעשות הכל לבד ואני צריכה את העזרה שלו", ענתה דורין.

"ואלו קולות פנימיים עולים לך כשאת אומרת את זה?" שאלתי.

ניתן לעקוב אחר הטורים בערוץ הוואטסאפ של חנה דיין

החידוש הזה הוא שלכם ובשבילכם

רבי יהושע בן לוי, הבעל שם טוב והמשיח - שאלה זהה, תשובות שונות? < מה עושים כשהלב נעשה חירש? > וגם אם אתה כועס, אבא, מעולם לא נפרדנו באמת

לחומר הגוף והנפש הבהמית, ולא פלא שהמצוות שאתם מקיימים נעשות ברגילות של קבע, בבחינת "מצות אנשים מלומדה". הכל מגיע מ"ויקם מלך חדש על מצרים", והוא זה שרוצה לקחת מכם את כוח ההתחדשות שהוא חיוני כל כך בעבודת ה'.

לכן - אומר הקב"ה - יהודי שרוצה לצאת ממצרים, כלומר מהמצרים והגבולות הפרטיים שלו, עליו להפנים ולהכיר ש"החודש הזה לכם" - כוח ההתחדשות שבבריאה הוא שלכם ובשבילכם, וביכולתכם להתחיל בכל רגע מחדש ממש.

אם תשאלו, מדוע באמת נזקקת הבריאה להתחדשות תמידית? בנקודה הזו מרחיב אדמו"ר הזקן בחיבורו 'שער היחוד והאמונה' שבתניא, שם הוא מסביר שבריאת השמים והארץ אינה דומה לאומן העושה כלי פעם אחת, ומיד כשסיים אותו - הכלי כבר אינו זקוק לידיו של האומן. כי ביצירת הכלי אין כל חידוש של ממש אלא רק שינוי צורה. זהו שינוי 'מיש לי'ש' - האומן לקח גולם עץ שכבר קיים ועומד, או גולם מתכת של כסף וזהב, ובמומחיותו יצר לגולם צורה חדשה הראויה לשימוש בני אדם. משום כך, כיוון שגולם הכלי התקיים עוד קודם לכן גם ללא סיועו של האומן, לכן גם לאחר גמר המלאכה הכלי אינו זקוק עוד לידיו של האומן.

לעומת זאת, בריאת העולם על כל מרכיביה - מבעלי חיים ועד צמחים, מאבנים ומתכות ועד גרמי השמיים - כולם נזקקים להתהוות בכל רגע ורגע, כי בזה מדובר בבריאה 'יש מאין' מוחלט. אין אלו כמה עצמות שהתחברו להם למערכת איברים וגידיים, או מקבץ סלעים קטנים שהפכו לסלע ענק. זו התהוות חדשה לגמרי שאין כל היתכנות לקיומה. קיומה היא פלא עצום נגד ההיגיון והטבע, ומשום כך הבריאה צריכה הזרמת חיות להתהוותה בכל רגע ורגע, וכמו שאנחנו אומרים בתפילה "המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית".

עכשיו תארו לעצמכם: כשאתם לומד בעיון את הדברים הללו ומתבונן

פעם אחת נכנס יהודי לפגישה אצל הרבי זי"ע, שבור ורצון ממצבו הרוחני. בפתק שהגיש לרבי כתב שהוא מרגיש רחוק, ואינו ראוי להתחיל בעבודת ה'. "כשאני חושב לעצמי מה עשיתי במשך ימי חיי וכמה מלוכלך אני בפגמי העבר, אני תוהה איזה ערך יש בתורה ובתפילה שלי...".

לשאלתו זעקתו הפנימית השיב הרבי בתוכן הזה: ה' ברא את העולם כך שהוא דורש התהוות מתמדת, כלומר שהבריאה מתחדשת בכל רגע ורגע. וכתורת הבעש"ט על הפסוק "לעולם ה' דברך נצב בשמים", שדבר ה' בעשרה מאמרות עומד לעולם בשמים ובארץ וכל צבאם להוות אותם מחדש ולקיים אותם. ומה הסיבה לכך? כדי שיהודי כמוך שרוצה להתייצב ולעבוד את ה' ולשוב אליו באמת, יזכור שבכל רגע הוא נעשה מציאות חדשה, הוא אדם חדש, וממילא כל מציאות העבר הפגומה שייכת לאדם הקודם שהיה בעולם הקודם, וזו כבר מזמן התבטלה ואיננה...

כמה עידוד טמון במילים הללו!

בפרשת השבוע מצוים ישראל עוד בעודם במצרים על מצוות קידוש החודש - "החודש הזה לכם ראש חודשים". וכולנו מכירים את פירוש רש"י הראשון שבתורה, שאפשר לומר שהוא 'מנת הפתיחה' של מפרשי המקרא, הכותב על הפסוק "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ": "אמר רבי יצחק, לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מ'החודש הזה לכם', שהיא מצוה ראשונה שנצטוו ישראל...".

מהי אכן הסיבה לכך שמתוך תרי"ג המצוות, נבחרה דווקא מצות "החודש הזה לכם" להיות המצווה הראשונה שנצטוו ישראל?

אומר השפת אמת: 'חודש' הוא מלשון התחדשות, ומשום כך זו המצווה הראשונה שנצטוו ישראל, כי בכך מלמד אותנו הקב"ה את המסר החשוב ביותר: אתם צריכים לצאת ממצרים, מהגלות הפרטית בתוך כבלי המגבלות שהבאתם על עצמכם. אתם הולכים ומשתעבדים

בכך שבכל יום הקב"ה אכן מחדש בטובו את הבריאה כבתחילתה, הדבר מעניק לו התחדשות והתרעננות עצומה לעבודת ה'. הוא אינו עובד מכוח ההרגל בלבד, על פיו היום הוא כמו אתמול ומחר כמו היום, אלא הוא אומר לעצמו: באמת, מה שהיה - היה. גם אם נכשלת חלילה, לא אתן לענייני הזה להשליך על מצבי כיום. הקב"ה בורא הכל מחדש ומאפשר לי לפתוח בחיים חדשים מדי יום ביומו ובכל רגע ורגע, וכדברי חז"ל על הפסוק "והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום" - "בכל יום ויום יהיו בעיניך כחדשים".

בלקוטי תורה מבאר אדמו"ר הזקן את ענייני הגלות והגאולה הפרטית שבנפש כל אחד ואחד. לדבריו, גאולה פירושה שיהודי חי ומרגיש את היום הזה שלפניו, והוא אינו חי ביום אתמול. הכל אצלו מתנהל באופן של "כחדשים". איך אפשר להגיע לכך? כשהוא מפנים בתודעתו את ענייני מתן תורה שבכל יום, שהקב"ה הוא "נותן התורה" - בלשון הוזה, והיום הוא "מצוך" את "הדברים האלה", אז התורה נעשית אצלו תורה חדשה, והוא יוצא משעבוד היצר לגאולה פרטית. לעומת זאת, אם חסר בהתחדשות וחייו הרוחניים שוקעים בשניה ותודמה, האדם יורד עם נפשו האלוהית אל הגלות בתוך הגוף והנפש הבהמית. ולכן כל כך משמעותי מקומה של המצווה הראשונה - "החודש הזה לכם", לזכות לחיות חדשה ואור חדש בעבודת ה'.

אולי למדתם את סיפור הגמרא על רבי אלעזר בן ערך, מגדולי התנאים - עליו נאמר בפרקי אבות ש"אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים ואליעזר בן הורקנוס אף עמהם, ואלעזר בן ערך בכף שניה מכריע את כולם" - שנקלע לאתרי התענוגות 'פרוגייתא' ו'דיומסת', ונהנה מהיין והמים המשובחים שם עד ששכח את תלמודו. כששב משם והתבקש לקרוא בתורה ולפתוח בפסוק "החודש הזה לכם", במקומן יצאו מפיו המילים 'החרש היה לכם' - בדיוק להפך ממשמעות הפסוק שדיברנו עליה: ה'חודש' נעשה כ'חרש', 'הזה' נהפך ל'היה', וה'לכם' כבר נקרא 'לכם'. הלב נעשה כחרש, כאבן דוממת. בעקבות זאת חבריו החכמים ביקשו עליו רחמים, ותלמודו חזר אליו.

אדמו"ר הצמח צדק מסביר שכמובן זה לא היה באקראי שרבי אלעזר בן ערך התבקש לקרוא את הפסוק הזה דווקא, אלא זה היה שיקוף של מצבו הרוחני. הרי על מה היה עיקר מלחמתו של פרעה מלך מצרים? "מי ה' אשר אשמע בקולו... לא ידעתי את ה'". המצרים העריצו רק את כוחות הטבע ומציאות העולם, ומבחינתם אין מציאות גבוהה מזה. חיים שכאלה מורידים את האדם לשאול תחתית, שהרי אין לו כל סיבה להגביה את עיניו למעלה - "שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה" - ולמצוא דבר משמעותי בחייו.

על כך באה התורה ואומרת: "החודש" - עלינו לכוון את ההתחדשות כיסוד בעבודתנו. וכשמפנימים זאת באמת, ענייני החידוש הולך ונעשה "הזה", כדבר העומד חי לנגד העיניים, וכך הדברים מאירים "לכם", בפנימיות נפשכם.

לעומת זאת, אם אנחנו מזניחים את ענייני ההתחדשות ורואים לנגד העיניים רק את טבע העולם, אנחנו הולכים ומתגשמים עד שאפשר ליפול חלילה ב"חמרא דפרוגייתא ומיא דדיומסת". כי במצבו זה האדם הולך שבי אחרי ענייני העולם הזה התופסים את תשומת ליבו, וכך הוא מתגשם יותר ויותר עד שברכובי הגשמיים יתר על המידה הדרושה לניהול חייו הוא כבר נעשה 'חרש', מוחו וליבו נאטמים והוא הולך ומתרחק מה'. משום כך, לא פלא ששער הכניסה לעבודת ה' הוא זכירת העיקרון היסודי של ההתחדשות - "החודש הזה לכם".

בסיום מגילת איכה נאמר "השיבנו ה' אליך ונשובה, חדש ימינו כקדם. כי אם מאס מאסתנו קצפת עלינו עד מאד". אנחנו אומרים לקב"ה: אנה, "השיבנו ה' אליך ונשובה, חדש ימינו כקדם". למה? "כי אם מאס מאסתנו קצפת עלינו עד מאד". לכאורה זה לא מובן: וכי אנחנו אומרים למי שגירש אותנו, השב אותנו אליך בגלל שקצפת עלינו? הרי לא לחינם הוא מאס בנו... מה הפירוש כאן?

מגילת איכה פותחת במשל: "היתה כאלמנה", ודרשו בגמרא למה נאמר "כאלמנה" ולא אלמנה ממש, כי אכן כנסת ישראל בזמן הגלות היא רק "כאישה שחלה בעלה למדינת הים". הוא חי וקיים אבל אינו דר עימה יחד. הגלות כולה היא מעין גירושין, כביכול הקב"ה נתן גט כריתות לעם ישראל, ומשום זה גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתנו. בהקשר לכך, הגמרא מביאה כמה אופנים של גירושין: יש בעל

המשלח את אשתו ואינו יכול לשאת אותה שוב לאישה, אבל באופן אחר יש אפשרות להחזירה גם לאחר ששילחה. במה הדבר תלוי? בסביבת הגירושין. אם זה משום שמצא בה ערוות דבר, היינו שסרחה עליו בעוון, היא אסורה לחזור אליו. אבל אם זה היה בגלל שמאס בה לאחר שמצא בה דבר של גנאי, מותר לו לשאת אותה מחדש.

לאור זאת מבאר רבי לוי יצחק מברדיטשוב ואומר שזה מה שאנחנו אומרים לה: בבקשה ממך, "השיבנו ה' אליך", כי במקרה שלנו כל סיבת הגירושין הייתה "כי אם מאס מאסתנו" בלבד, ולא הייתה בנו ערוות דבר. ולכן גם לאחר ש"קצפת עלינו עד מאד" יש מקום לחזור ולחדש את הנישואין כמקודם. ולכן מנהג ישראל בקריאת מגילת איכה בתשעה באב הוא לחזור ולקרוא שוב את הפסוק הקודם ולסיים בו: "השיבנו ה' אליך ונשובה, חדש ימינו כקדם". הוציאנו נא מן הגלות ונשוב להיות יחד כבעבר.

ותראו איזה יופי: הרי הפסוק "השיבנו ה' אליך ונשובה, חדש ימינו כקדם" יש בו לכאורה כפל לשון - למה חוזרים ואומרים "חדש ימינו כקדם" אחר שכבר ביקשנו "השיבנו ה' אליך"?

אלא זו בדיוק ההוראה המעוררת עבורנו: איך יהודי שב אל ה'? איך ביכולתו לצאת מן הגלות? והתשובה: "חדש ימינו כקדם". דהיינו, כשהוא משלב בעבודתו את תודעת ורגש ההתחדשות. כשהוא אינו חי ביום אתמול, אלא הוא מרגיש שהקב"ה נותן לו ביום זה כוחות חדשים וחיות חדשה לעבדו בלבב שלם. כך יוצאים לגאולה.

בגמרא מסופר שרבי יהושע בן לוי רצה לדעת מתי יבוא המשיח, והוא שאל את אליהו הנביא איך יוכל למצוא ולזהות אותו. אמר לו אליהו שהוא יושב בשערי רומי בין החולים, ותיאר לו בפרוטרוט איך הוא נראה. הלך לשם רבי יהושע בן לוי ומצא מי שעונה לתיאור הזה ושאלו "אימתי קאתי מר?". אותו עני השיב לו: "היום", ור' יהושע נעשה שמח ומאשר. אכן, סוף-סוף הגיע היום... אבל היום חלף-עבר והמשיח טרם הגיע לגאול את ישראל. רבי יהושע הצטער, וכשפגש שוב את אליהו הנביא סיפר לו את השתלשלות הדברים ושאל לפשר הדבר. השיב לו אליהו הנביא בלשון הכתוב: "היום - אם בקולו תשמעו".

שואל רבי לוי יצחק מברדיטשוב: ממה נפשך, למה לא אמר המשיח לרבי יהושע כבר בתחילה את הכתוב במלואו, "היום אם בקולו תשמעו"?

אלא זו בדיוק הנקודה: מלך המשיח גילה לרבי יהושע בן לוי שהמענה לשאלתו אכן טמון במילה שאמר לו: "היום" - זו העצה והדרך להבאת הגאולה. על יהודי לחיות את הרגע שבהווה, והוא נדרש לדעת שבעבודת ה' כביכול אין אתמול ואין מחר, יש לפניו רק היום הזה. ולכן עליו לדקדק במעשיו שהיום הזה יהיה יפה מקודמו, בהתחדשות של ממש, וכך יוצאים מהגלות.

כידוע, הבעש"ט שיגר מכתב לגיסו בארץ ישראל, רבי גרשון מקיטוב, בו סיפר על חזיונותיו בראש השנה תק"ז, כאשר עשה עליית נשמה ועלה להיכלו של משיח, שם שאל אותו "אימתי קאתי מר", והמשיח השיב לו: "לכשיפוצו מעיינותיך חוצה", דהיינו כאשר מעיינות תורת החסידות יושפעו ויופצו בכל העולם, אז יהיה זמן הגאולה ותהיה עת רצון וישועה.

שאל על כך הרבי זי"ע: לכאורה, הלא כבר מפורש בגמרא המענה של מלך המשיח לרבי יהושע בן לוי "היום אם בקולו תשמעו", ואם כן מה ראה הבעש"ט לשאול שוב "אימתי קאתי מר", ומה משמעותה של התשובה שקיבל הפעם מפיו של המשיח: "לכשיפוצו מעיינותיך חוצה"?

אלא, הסביר הרבי, "לכשיפוצו מעיינותיך חוצה" אינה תשובה חדשה, אלא ביאור למענה הקודם שניתן לרבי יהושע. "אימתי קאתי מר?" - "היום". אבל איך עושים את עבודת "היום"? - "לכשיפוצו מעיינותיך חוצה". כלומר, איך יהודי יכול באמת לרענן את עבודת יומו עד לרמה של "כחדשים", דהיינו לחיות בהתחדשות? על ידי שיקיים בתוך נפשו "לכשיפוצו מעיינותיך חוצה". כשתפתח בו ההכרה בתכני האלוקות המבוארים בתורת החסידות, אלה יחדירו בו חיות חדשה בתורה ומצוות, כאילו נצטווה היום ממש.

לחיים, לחיים ולברכה. שנעשה ונצליח להתחדש בעבודת ה', ומכוח ההתחדשות יוארו כל חיינו.

אשתי אומרת שאני משקיע בלימוד יותר מאשר בה. איך מאזנים?

בדרך כלל השאלה איננה בנוגע לכמות ההשקעה, אלא במרכיב שגורם לה להרגיש מוזנחת ולא אהובה. העניין החשוב הוא למצוא את הדרך לתת לה תחושה שהיא אהובה באופן העמוק ביותר.

מצינו תלמידי חכמים רבים ששוקדים על התורה יומם ולילה, ומפני גודל אהבתם לנשותיהם הן מרגישות שהתורה מוסיפה להן אור וחיות ולא לוקחת מהן. אומנם יש מישור שתלוי גם בכמות הזמן, וצריך למצוא עצה יחד, ואם צריך גם על ידי יעוץ, איך לנווט בין אהבת איש ואשתו ואהבת התורה הקדושה.

הרב שלי פסק הלכה שסותרת למה שקראתי בשולחן ערוך. למי לשמוע?

ההנחה בשאלה שיש כאן סתירה שאתה אמור להכריע בה בין הרב לדברי השולחן ערוך כנראה מוטעית. בדרך כלל אין מדובר במחלוקת בין הרב לבין שולחן ערוך, אלא בתנאים נוספים או בסוגיות נוספות שגורמות לכך שבמקרה שלך התשובה שונה.

הדרך הנכונה היא לשאול על כך את הרב - בענווה, בכבוד ובהקשבה. ואם יסתבר שהיה כאן מקרה נדיר מאוד שהרב שכח הלכה, אז ככל הנראה הוא ישמח להודות בטעותו. אבל רחוק מאוד לחשוב כך.

איך עושים חשבון נפש נכון? ממש לעבור שעה שעה או משהו יותר כללי?

השאלה הגדולה היא מה יביא לתועלת של גדילה והתפתחות בעבודת ה', ולא כולנו זקוקים לאותה דרך. יש שבדיקה שעה שעה מכבידה עליהם והם מתקשים לזכור ולחשב, ולעיתים מרגישים מחנק ממעקב מסוג זה. ויש שזה מדייק ומכוון אותם ומקפיץ אותם קדימה. כדי להביא תועלת אמיתית צריכים לוודא שחשבון הנפש מתאים לנו, משמח אותנו ונותן לנו מוטיבציה. בדרכים שיש בהן סכנה שמא ירפו את ידינו בטווח הקצר, הבינוני או הארוך, צריכים בחינה מרובה. אבל כשיש דרך של חשבון נפש שעשויה להביא תועלת, כמובן שצריך להיזהר מלהתרשל.

הירקות של חסלט הכי נקיים שיש תסמכו עלינו בדקנו!

תוודאו שה"חסלט" שלכם
הוא באמת חסלט

ואז בדקנו שוב.

ועוד פעם אחת...

ופעם אחרונה רק ליתר בטחון

